

Централна
Кооперативна
Банка
Важният си ти.

**ГОДИШЕН
ФИНАНСОВ
ОТЧЕТ 2017**

ОБРЪЩЕНИЕ НА РЪКОВОДСТВОТО

Уважаеми дами и господа,

Ние, изпълнителните директори и прокуристът на „Централна кооперативна банка“ АД, бихме искали да използваме възможността да ви информираме за нашите постижения и резултати през 2017 г.

„Централна кооперативна банка“ АД е универсална търговска банка с особен акцент върху индивидуалното банкиране. Към 31.12.2017 г. активите на банката са 5,4 милиарда лева, собственият капитал възлиза на 462 милиона лева, а нетната печалба е 36,8 милиона лева.

Миналата година беше нашата единадесета година като член на Европейския съюз и се наредихме на 8-мо място сред българските банки по балансово число.

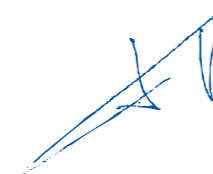
Нашите цели за 2018 г. включват: увеличаване на балансовото число на банката, съответно пазарния дял; развитие и защита на лидерската позиция при използването на най-съвременните канали за дистрибуция на банкови продукти; усъвършенстване и постоянно адаптиране на клиентския модел на работеща организация с цел поддържане на високото качество на банковото обслужване; засилване на позициите в индивидуалното банкиране; увеличаване на обема и относителния дял на кредитите за физически лица в кредитния портфейл – потребителски и ипотечни кредити; възползване от синергията при предоставянето на услугите на застрахователни компании, пенсионни дружества, здравно-осигурителни дружества и инвестиционни дружества от групата на „Химимпорт: – основният акционер на банката; предлагане на услуги и финансиране на проекти на земеделски производители – по програми, свързани със структурните фондове на ЕС и повишаване на квалификацията на служителите и подобряване на механизмите за стимулирането им.

Оставаме верни на принципа „Важният си ти.“ относно клиентите. Ръководството на банката и служителите отдават усилията си за защита на вече постигнатата позиция и допълнително развитие в банковата дейност. Надяваме се да продължим да работим с вас и да споделяме най-добри практики и препоръки.

С уважение,

Георги Костов
Изпълнителен
Директор

Георги Константинов
Изпълнителен
Директор

Сава Стойнов
Изпълнителен
Директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ КЪМ 31.12.2017 Г.

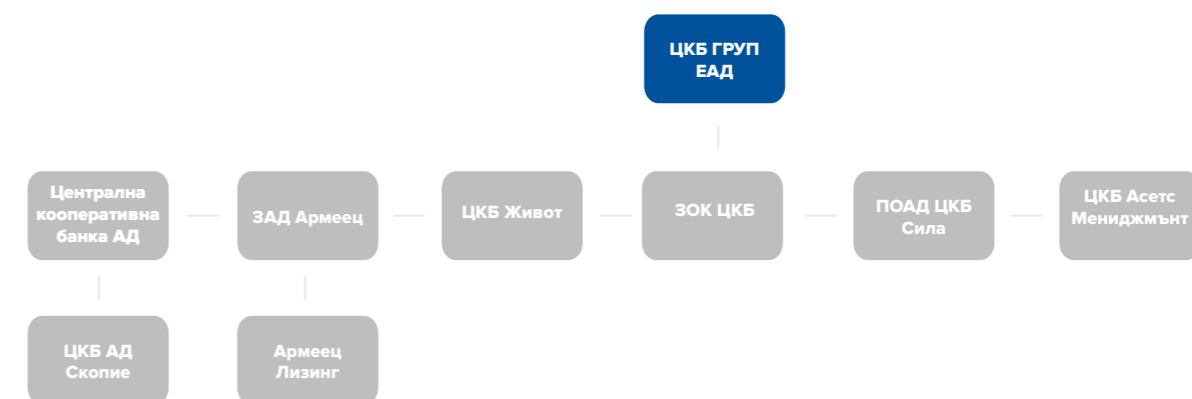
Основни показатели от индивидуален отчет за финансовото състояние и за всеобхватния доход	Към 31.12.2017 Хил. лв	Към 31.12.2016 Хил. лв.
Общо активи	5,411,847	4,970,131
Акционерен капитал	113,154	113,154
Собствен капитал	461,615	418,556
Общо депозити	4,867,507	4,469,966
Задължения към други депозанти	4,859,073	4,457,515
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	2,214,894	2,160,083
Нетен лихвен доход	118,848	110,304
Нелихвен доход	70,330	73,825
Общо приходи	189,178	184,129
Оперативни разходи	119,930	117,834
Нетна печалба	36,814	26,598

Финансови резултати	Към 31.12.2017 Хил. лв	Към 31.12.2016 Хил. лв.
Възвръщаемост на средния собствен капитал %	8,18%	6,49%
Възвръщаемост на средните активи %	0,70%	0,54 %
Собствен капитал / общо активи %	8,53%	8,42%
Оперативни разходи / общо активи %	2,22%	2,37%
Оперативни разходи / общо приходи %	63,40%	64%
Общо кредити / общо активи %	40,93%	43,46%
Общо депозити / общо активи %	89,94%	89,94%
Депозити от НФИ / общо активи %	89,79%	89,69%
Обща капиталова адекватност	16,83%	15,63%

Ресурси	Към 31.12.2017 Брой	Към 31.12.2016 Брой
Брой клиенти	1,732,916	1,680,145
Чужди кореспонденти	283	386
Ностро сметки	19	21
Банкови клонове и офиси	311	306
Персонал	2152	2316

ДНЕС

„Централна кооперативна банка“ АД е универсална търговска банка, която принадлежи към финансовата структура на ЦКБ Груп ЕАД. Тя, заедно с другите финансови дружества, предлага пълната гама от услуги в областта на финансовото посредничество, продукти и услуги, като поставя акцент върху финансиране на малки и средни предприятия и индивидуалното банкиране за своите клиенти.

Като универсална търговска банка ЦКБ АД предлага широк спектър от финансови продукти и услуги, които отговарят на конкурентните изисквания на динамично променящата се пазарна среда. Банката се стреми постоянно да разширява спектъра от финансово посредничество и работи усилено за създаване на нови и развитие на познатите продукти и услуги.

ЦКБ АД е пълноправен член на Международната асоциация на кооперативните банки и Европейската асоциация на кооперативните банки.

Банката е пълноправен член на MasterCard Europe и Visa International и предлага както картите Maestro и MasterCard, така и пълната гама от карти Visa.

„Централна кооперативна банка“ АД е индиректен член на [EBA STEP2 SCT](#) и директен член на [TARGET2](#).

Банката е индиректен член на [International Swaps and Derivatives Association, Inc – ISDA](#).

ЦКБ АД поддържа добри отношения с голям брой [банки кореспонденти](#), като развива бизнес контактите си с тях. Банката има над 283 кореспондента и 19 ностро сметки, както и много линии за различни по обем документарни операции и търговско финансиране за внос на инвестиционни стоки с произход от ЕС. Посредством лимитите за работа на паричните и валутни пазари банката поддържа широк спектър от предлагани продукти и услуги.

ЦКБ АД има лицензия да извършва дейност като [инвестиционен посредник](#) на българския капиталов пазар, осъществявайки транзакции от свое име и за своя сметка, както и от името и за сметка на свои клиенти.

ЦКБ АД е [първичен дилър](#) на вътрешния пазар на [държавни ценни книжа](#).

Чрез добре развитата [клонова мрежа](#) банката гарантира улеснен достъп до своята продуктова гама, като предлага адекватни и бързи решения за своите клиенти. Към настоящия момент банката разполага с общо 311 клона и офиси в страната и чужбина.

КРАТКА ИСТОРИЯ

На 28 март 1991 г. „Централна кооперативна банка“ е регистрирана с решение на Софийски градски съд. Първоначално управителният съвет на БНБ издава на ЦКБ АД лицензия за извършване на банкова дейност на територията на страната.

Учредители на банката са Централният кооперативен съюз, регионалните кооперативни съюзи и повече от 1100 кооперативни организации. В началото нейната основна мисия е да съдейства за развитието на кооперативната система в България. Преминавайки през различни периоди на развитие, банката се утвърди като универсална търговска банка в днешни дни.

От 12 март 1993 г. банката има право да извършва операции и в чужбина.

През юли 1993 г. ЦКБ АД стана асоцииран член на Европейската асоциация на кооперативните банки със седалище в Брюксел.

На 4 март 1999 г. ЦКБ АД придоби статут на публично дружество, като по този начин стана една от двете български банки, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса – София.

До 2001 г. акционери на ЦКБ АД са били: ЦКС, Булбанк АД, ДФ “Земеделие”, Банковата консолидационна компания и др.

В началото на 2002 г. делът на БКК АД от 32,77% е придобит чрез търг от „Химимпорт“ АД, който стана основен акционер на „Централна кооперативна банка“ АД.

През 2002 г. ЦКБ АД получи лицензия от [MasterCard Europe](#) – престижна международна картова организация, да издава и акцептира на международните дебитни и кредитни карти Maestro и MasterCard.

През 2003 г. ЦКБ АД придоби лицензия за агент за България на международната система за бързи парични преводи – [Western Union](#).

През септември 2004 г. „Централна кооперативна банка“ АД стана член на Управителния съвет на Международната асоциация на кооперативните банки, в която членуват над 52 кредитни институции от 36 страни.

В края на 2004 г. ЦКБ АД увеличи капитала си от 16 169 564 лв. на 32 338 128 лв. чрез издаване на нови 16 168 564 акции с номинална стойност от 1 лев. Основен акционер на банката става „ЦКБ Груп Асетс Мениджмънт“ ЕАД, което е 100% собственост на „Химимпорт“ АД.

На 27 Май 2005 г. банката стана пълноправен член на Visa International и от началото на 2006 г. започна да предлага пълната гама от карти Visa.

През септември 2005 г. ЦКБ АД взе решение да увеличи капитала си с 50% и към края на годината акционерният капитал на банката възлиза на 48 507 186 лв., а собственият капитал е 80,298 хил.лв.

През декември 2005 г. ЦКБ АД получи разрешение от Централната банка на Кипър да открие първия си чуждестранен клон в Никозия.

На 11 Май 2006 г. ЦКБ АД подписа второ срочно споразумение за синдикиран заем, като от първоначално обявените 11 млн. евро бяха набрани 27.5 млн. евро от общо 12 чуждестранни банки. Организацията отново бе поверена на HSH Nordbank AG и Raiffeisen Zentralbank Österreich AG.

В края на юни 2006 г. общото събрание на акционерите на ЦКБ АД взе решение отново да увеличи капитала с още 50% и към края на годината акционерният капитал на банката възлиза на 72 760 779 лв.

От 1 януари 2007 г., с приемането на България в ЕС, ЦКБ АД придоби статут на пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки.

През юни 2007 г. общото събрание на акционерите на ЦКБ взе решение да увеличи капитала си и към края на годината акционерният капитал възлиза на 83 155 092 лв.

През септември 2007 г. бе открит първият чуждестранен клон на ЦКБ АД в Никозия, Кипър.

На 28 февруари 2008 г. ЦКБ АД придоби Силекс Банка АД Скопие в Македония, която на 22.10.2008 г. се преименува на Централна кооперативна банка АД Скопие. Към момента ЦКБ АД притежава 82,63% от акциите с право на глас от капитала на ЦКБ АД Скопие.

На 15 август 2008 г. „Централна кооперативна банка“ АД се присъедини към ISDA – International Swaps and Derivatives Association, като потребител.

През октомври 2008 г. ЦКБ АД стана индиректен член на EBA STEP2 SCT.

През февруари 2010 г. ЦКБ АД стана директен член на TARGET2.

През декември 2010 г. Българската агенция за кредитен рейтинг присъди на „Централна кооперативна банка“ АД дългосрочен кредитен рейтинг, степен: BBB, перспектива: стабилна и краткосрочен рейтинг: A-2.

Към 31.12.2010 г. ЦКБ АД се нарежда сред първите десет банки по балансова стойност на активите според класификацията на БНБ.

На 3 януари 2011 г. „Статер банка“ АД, Куманово, Република Македония се слива с ЦКБ АД Скопие.

В началото на 2011 г. ЦКБ АД стана основен акционер на ЗАО АКБ Татинвестбанк, Казан, Република Татарстан, Руска Федерация.

На 28 март 2011 г. ЦКБ АД чества двайсет години от създаването си.

На 21.07.2011 г. Управителният съвет на ЦКБ АД взе решение за увеличаване капитала на дружеството от 83 155 092 лева на 113 155 092 лева, като към 31.12.2011 г. собственият капитал на банката възлиза на 332,781 хил. лв.

През второто тримесечие на 2012 г. ЦКБ АД стартира издаването на международни кредитни карти Visa Platinum.

През 2013 г. ЦКБ АД въведе нови продукти и услуги в индивидуалното банкиране и картовия бизнес, между които услугата Mobb и промоционални условия към продукта „Дом за теб“.

Към края на 2013 г. ЦКБ АД се нареди на осмо място сред българските банки по балансово число.

През 2014 г. банката започна да предлага безконтактни дебитни и кредитни карти Visa payWave и безконтактни дебитни карти Maestro PayPass.

От месец октомври 2014 г. ЦКБ започна да предлага на своите клиенти услугата CashM.

През 2014 г. ЦКБ АД запази осмото място сред българските банки по балансово число.

От февруари 2015 г. банката стартира предлагането на дебитни карти от висок клас Visa Debit.

През април 2015 г. успешно и в срок приключи процесът на пълното мигриране на всички ИТ системи по преместване на Централното управление на банката в новата административна сграда (бивш хотел Плиска) с адрес гр. София, бул. Цариградско шосе 87; Администрацията на банката осъществява своята дейност в новата офис сграда на бул. Цариградско шосе 87.

През май 2015 г. банката започна да издава безконтактни карти „Емоция“, при които клиентът има възможност сам да избере дизайна на своята карта.

През юли 2015 г. банката стартира предлагането на нов вид кредитна карта от изключително висок клас, предназначена за най-специалните клиенти - World MasterCard.

През 2015 г. към програмата за лоялни клиенти CCB Club се присъединиха нови търговци, предоставящи отстъпки на клиентите с клубни карти.

През 2015 г. продължи актуализирането на параметрите и условията по кредитните продукти за физически лица.

Към 31.12.2016 г. финансовият резултат на ЦКБ АД нараства 4 пъти в сравнение с предходната година.

През 2017 г. банката предложи нови продукти и услуги в областта на индивидуалното банкиране, както и по-изгодни условия за потребителски и ипотечни кредити.

Към 31.12.2017 г. активите на банката нарастват с 9%, а финансовият резултат с 38% в сравнение с 2016 г.

УПРАВЛЕНСКИ ЕКИП

„Централна кооперативна банка“ АД има двустепенна система на управление, състояща се от Надзорен и Управителен съвет.

Надзорният съвет се състои от трима членове и избира Управителен съвет и Прокурист. Управителният съвет от своя страна с одобрението на Надзорния съвет избира Изпълнителните директори.

В състава на Надзорния и Управителния съвет към настоящия момент влизат следните членове:

1. Надзорен съвет:

Председател: Иво Каменов

Членове:

Марин Митев
Райна Кузмова
Централен кооперативен съюз,
представяван от Петър Стефанов

2. Управителен съвет:

Председател: Проф. д-р Александър Воденичаров

Членове:

Цветан Ботев – Заместник-председател
Георги Константинов – Изпълнителен директор
Сава Стойнов – Изпълнителен директор
Георги Костов – Изпълнителен директор
Александър Керезов
Проф. д-р Бисер Славков

3. Прокурист:

Тихомир Атанасов

АКЦИОНЕРЕН КАПИТАЛ И АКЦИОНЕРИ

На 21.07.2011 г. Управителният съвет на „Централна кооперативна банка“ АД взе решение за увеличаване капитала на дружеството от 83 155 092 лева на 113 155 092 лева чрез издаването на 30 000 000 броя обикновени безналични акции с право на глас с номинална стойност 1 лев и емисионна стойност 1,50 лв.

До крайния срок на подписката бяха записани и платени 29 999 199 броя акции. В следствие на това по набирателната сметка на ЦКБ АД постъпи сума в размер на 44 998 798,50 лв.

Капиталът на банката, възлизащ на 113 154 291 лв. след увеличението, бе вписан в Търговския регистър на 15.12.2011 г.

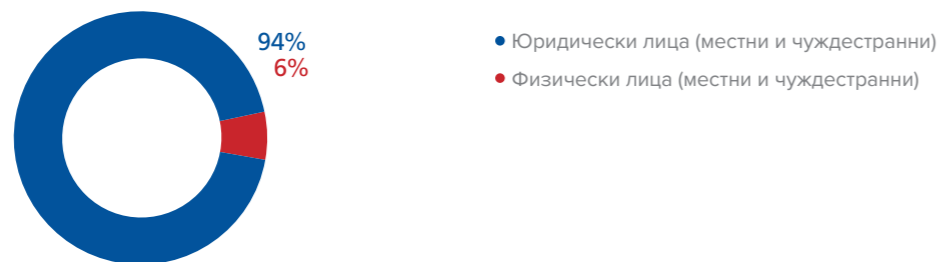
Към 31 декември 2017 г. собственият капитал възлиза на 461,615 хил. лв. Капиталовата адекватност е 16,83%, което е над изискванията, съгласно Наредба No.8 на БНБ за капиталовата адекватност на банките.

Акционери на ЦКБ АД	Участие (%)
ЦКБ Груп ЕАД, София	68,56
Химимпорт АД	6,61
Друго миноритарно участие	24,83
Общо:	100,00

Към 31.12.2017 г. акционерите на ЦКБ АД са 5 270 физически и 1 139 юридически лица.

Акциите на ЦКБ АД се търгуват на Българска фондова борса от 4 март 1999 г. През последните 19 години акционерната структура на ЦКБ АД се е променяла съществено три пъти – през юни 1999 г., когато „Булбанк“ продава на Държавен фонд „Земеделие“ своя дял от 35%; през юни 2001 г., когато делът на фонд „Земеделие“, преминал първоначално през Банковата консолидационна компания е закупен от „Химимпорт“ АД и в края на 2004 г., когато акциите на Централния кооперативен съюз се придобиват от „Химимпорт“ чрез „ЦКБ Груп“ ЕАД.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АКЦИОНЕРНИЯ КАПИТАЛ

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

„Централна кооперативна банка“ АД е универсална търговска банка, която предлага широк спектър от финансови продукти и услуги. Банката се стреми да следва конкурентните изисквания на постоянно променящата се пазарна среда и разширява своята гама от продукти и услуги в областта на финансовото посредничество, като поставя акцент върху финансиране на малки и средни предприятия и индивидуалното банкиране на своите клиенти.

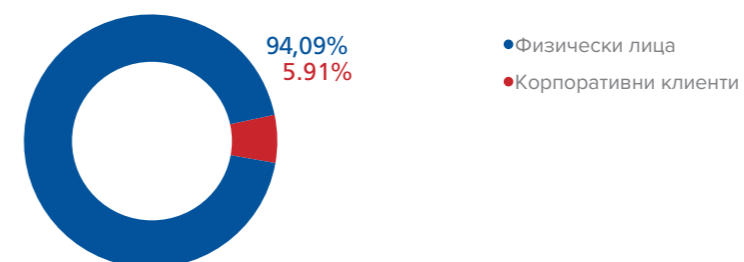
Банката е един от лидерите на пазара в предоставянето на услуги на селскостопанския сектор и свързаните с него производства. През 2017 г. ЦКБ АД продължи да предлага разнообразни кредитни продукти и услуги в областта на потребителското кредитиране, както и кредитирането на малки и средни предприятия. Следвайки поставените цели, банката разшири дейността си като банка, насочена към индивидуалното банкиране и постигна добри позиции на пазара на малки и средни предприятия, като привлича все повече клиенти от този сектор.

КЛИЕНТСКА СТРУКТУРА

Значителен принос за успехите и утвърдените пазарни позиции на банката имат нейните клиенти. Поради тази причина ЦКБ привлече повече клиенти, особено физически лица, домакинства, малки и средни предприятия. Портфейлът на банката е изцяло подчинен на нуждите и желанията на клиентите. Усилията са съсредоточени към предлагане на конкурентни и атрактивни продукти.

Отрасъл	31.12.2016	31.12.2017
Физически лица	1,581,882	1,630,502
Търговия	58,061	60,469
Транспорт и съобщения	5,679	5,843
Промишленост и строителство	10,115	10,441
Селско и горско стопанство, лов и риболов	5,002	5,079
Финанси, кредит и застраховки	2,041	2,085
Образование	2,048	2,159
Здравеопазване, спорт и туризъм	4,989	5,390
Други	10,328	10,948
Общо:	1,680,145	1,732,916

Клиентите на банката отново се увеличиха и достигнаха 1,732,916 към края на 2017 г. В сравнение с предходната година увеличението е в размер на 3,14%, като резултатите отчитат основно увеличение при физическите лица. Техният брой е нарастнал с 48,620 или с 3,07% спрямо 2016 г. Положителният растеж, който се наблюдава през последните няколко години, се дължи главно на стремежа на банката да се развива в един от най-конкурентните за банковия сектор сегменти, а именно – “Банкиране на дребно”. Ръст се отбелязва и в кредитирането на малки и средни предприятия.

ОТРАСЛОВА СТРУКТУРА НА КЛИЕНТИТЕ ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА КЪМ 31.12.2017 Г. /В %/

ИНДИВИДУАЛНО БАНКИРАНЕ

Картова дейност

През 2017 г. ЦКБ АД запази позициите си на един от големите издатели на кредитни и дебитни карти в страната. Банката издава международни кредитни карти Mastercard и Visa, кобрандирана кредитна карта Visa CCB-Bulgaria Air, кредитна карта Visa Platinum, както и местни кредитни карти. Портфолиото от дебитни карти, които банката предлага, се състои от международни дебитни карти от висок клас World Debit Mastercard, дебитни карти Debit Mastercard и Visa Debit, кобрандирани карти Debit Mastercard с „Мобилтел“ АД и с „Български пощи“ ЕАД, както и местни дебитни карти. Банката предлага също така дебитни и кредитни карти „Емоция“, при които клиентът има възможност сам да избере визията на своята карта от предложена галерия с над 50 дизайна.

Банката дава възможност на своите клиенти да се възползват от предимството на изключително бързите безконтактни плащания с всички основни брандове карти.

От месец юли 2015 г. банката предлага кредитна карта от изключително висок клас – World Mastercard. Картата е предназначена само за значими и платежоспособни клиенти на банката. Кредитната карта World Mastercard е Premium продукт на Mastercard, който е позициониран на по-високо ниво дори от кредитните карти Platinum.

Освен изключително атрактивните финансови параметри на картата World Mastercard, тя носи и редица допълнителни екстри и привилегии на своите притежатели:

- Безплатно членство в програмата Priority Pass – осигурява достъп до над 700 бизнес салона на летища в над 100 държави по целия свят;
- Специални отстъпки от авиокомпания „България Ер“;

- Безплатен достъп до бизнес салоните Витоша и Преслав на Летище София и Sky Lounge и Jet Lounge във Виена;
- Застраховка при пътуване в чужбина към ЗАД „Армеец“ – 22 застрахователни покрития с максимална сума на покритие в размер на 50 000 долара;
- Допълнителна застраховка, която осигурява защита при кражба на картата заедно с лични вещи и документи, защита при инцидент или кражба на стоки, закупени с картата, както и най-изгодната цена при пазаруване;
- Отстъпки в програмата CCB Club;
- Отстъпки при пазаруване при подбрани търговци в България, включени в каталога CCB World Offers;
- Допълнителни атрактивни отстъпки в чужбина в хотели, известни магазини и rent-a-car компании, осигурени от Mastercard;
- Още много отстъпки при пазаруване в търговските обекти, включени в програмата CCB Bonus.

Всички дебитни и кредитни карти на банката са предварително отворени за регистрация за услугата E-Secure за сигурни плащания в интернет. По този начин банката осигурява на всички свои клиенти с международни дебитни и кредитни карти допълнителна сигурност, когато пазаруват онлайн.

Банката продължава да предлага различни преференции на притежателите на кредитни и дебитни карти. И през 2017 г. притежателите на карти Visa Platinum от ЦКБ имаха възможност да ползват безплатно бизнес салон Витоша на Летище София, независимо от това с коя авиокомпания пътуват. Притежателите на карти World Debit Mastercard, Visa Platinum, Visa Gold и Mastercard Gold могат да ползват безплатно бизнес салон Витоша на Летище София както при международни полети, така и в случаите, когато летят с полети по вътрешни линии.

Нови картови продукти

През месец юли 2016 г. банката стартира предлагането два нови картови продукта, предназначени специално за фирми – безконтактни дебитни карти Visa Debit Commercial и Debit Mastercard Commercial. Картите са от висок клас, с широко приложение и допълнителни характеристики, с които да удовлетворят нуждите на бизнес клиентите. С картите могат да се правят транзакции в интернет (на всички сайтове, приемащи кредитни карти), да се резервират хотели, както и да се извършват други плащания в цял свят. От месец септември 2017 г. ЦКБ АД предлага специално пакетно предложение за фирми, което включва преференциални условия по основни банкови услуги, Commercial дебитни карти и ползване на електронно банкиране с КЕП.

През месец април 2017 г. ЦКБ АД стартира предлагането на дебитна карта от висок клас Gold Debit Mastercard. Картата е с допълнителни преимущества и е предназначена за

клиентите, които притежават сребърна клубна карта. От 01.09.2017 г. са променени условията по кредитните карти на банката. Извършени са промени в лихвените условия по всички кредитни карти и е въведена годишна такса по кредитна карта World Credit Mastercard. Намалена е годишната такса по кредитна карта Visa Platinum от 200 на 120 лв. Въведени са промени по отношение на гратисния период за всички карти Фаворит – гратисният период по новоиздадените карти вече важи за всички транзакции – тегления и плащания. Въведено е разграничение между стандартните и Премиум картите. При първите гратисният период е до 45 дни, а при Премиум картите – до 60 дни. На 05 октомври 2017 година ЦКБ АД стартира издаването на безконтактна кредитна карта Visa Platinum и по този начин вече всички кредитни карти разполагат с безконтактна функционалност.

Пазарни позиции и статистика

През 2017 г. ЦКБ АД утвърди добрите си пазарни позиции при издаването на банкови карти, като общият брой издадени карти на банката към 31.12.2017 г. възлиза на 641,199. Отчетено е нарастване в броя на издадените кредитни карти MasterCard от 9,333 на 19,600 броя. Успех има и при издаването на картите Debit MasterCard и World Debit MasterCard, които, към същата дата, възлизат на 312,458 броя.

ЦКБ АД успя да запази добри пазарни дялове и по отношение на развитието на мрежата си от банкомати и ПОС терминали: броят на виртуалните ПОС терминали към края на 2017 г. достигна 455, а общият брой на АТМ терминалите на ЦКБ е 569. Общият брой ПОС терминали на банката е 4,659, включително ПОС терминалите в банкови салони. ПОС устройствата, които предоставят възможност за безконтактни плащания са 3,166 броя.

Справка за пазарния дял на ЦКБ АД при картите към 31.12.2017 г. е представена в таблицата по-долу:

Кarti	% за ЦКБ от картите в България
Кредитни карти Visa	3,30%
Кредитни карти Mastercard	4,76%
Дебитни карти Mastercard	10,64%
Дебитни карти Maestro	11,37%
Дебитни карти Visa	15,34%
Дебитни карти Visa Electron	2,45%
Други банкови платежни карти	2,75%
Общо дебитни и кредитни карти:	8,39%

Терминали (Банкомати и ПОС)	% за ЦКБ от терминалите в България
Банкомати	9,93%
ПОС терминали (физически)	5,33%

В таблицата по-долу е представена синтезирана информация за картовите продукти и услуги, предлагани от ЦКБ АД.

Банкомати, ПОС терминали, кредитни и дебитни карти	31.12. 2016	31.03. 2017	30.06. 2017	30.09. 2017	31.12. 2017
Банкомати					
АТМ устройства (банкомати)	552	559	564	569	569
ПОС терминали					
ПОС устройства в търговски обекти	4 017	4 127	4 236	4 322	4 309
ПОС устройства в клонове на банката	344	344	344	344	344
Виртуални ПОС устройства	406	369	407	423	455
Общо ПОС:	4 767	4 388	4 533	4 578	4 767
Кредитни карти					
Visa	17 124	17 584	18 262	18 224	17 368
Mastercard	19 333	19 585	20 538	20 716	19 600
Маркет	473	246	2	0	0
ССВ - Office 1	171	170	165	161	144
Общо кредитни карти:	37 101	37 961	38 967	39 101	37 112
Дебитни карти					
Debit MasterCard	272 482	281 468	291 272	300 099	304 492
Debit MasterCard Commercial	306	480	693	846	943
Gold Debit MasterCard	0	0	353	630	828
World Debit MasterCard	5 658	6 285	6 939	7 491	7 966
Maestro	111 027	98 414	89 037	76 277	66 734
MasterCard Prepaid	2 884	2 652	2 586	2 432	1 815
Visa Debit	123 683	132 608	140 063	150 848	161 496
Visa Debit Commercial	450	663	842	1 007	1 239

Visa Electron	88 625	79 308	70 136	59 580	48 841
Visa Prepaid	5 300	6 117	7 302	7 767	8 875
BCard	0	11	4	5	5
CCB - Office 1	930	897	877	856	853

Общо дебитни карти:	611 345	608 909	610 104	607 838	604 087
----------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Промоции за картодържатели на ЦКБ с дебитни и кредитни карти Visa и Mastercard

През 2017 г. ЦКБ АД отново проведе рекламни кампании съвместно с картовите организации Visa и Mastercard, насочени към стимулиране на плащанията с карти на ЦКБ при търговци в страната. Притежателите на международни карти от ЦКБ имаха възможност да участват в промоции с атрактивни награди и допълнителни стимули.

В периода от 08.05.2017 г. до 25.06.2017 г., съвместно с Mastercard, се проведе кампания за насърчаване на безконтактните плащания с кредитни и дебитни карти Mastercard от ЦКБ с награди за клиентите. Всяка седмица по време на кампанията се раздаваха ваучер за почивка 5 дни ALL INCLUSIVE в к.к. Слънчев бряг, 2 таблета Lenovo, 3 раници за пикник.

В периода от 23.10.2017 г. до 31.12.2017 г., съвместно с Mastercard, се проведе кампания за стимулиране на плащанията с дебитни и кредитни карти Mastercard с награди за клиентите под мотото „MASTER-ЪТ СЕ ЗАВРЪЩА“. Всяка седмица по време на кампанията се раздаваха 5 комплекта колонка и преносима батерия; 3 смарт часовника; 1 ваучер за пазаруване в магазини „Техномаркет“ на стойност 500 лв.

В периода декември 2017 г. – януари 2018 г., с финансовото участие на Mastercard, се проведе рекламна кампания на кредитните карти Mastercard. Кампанията включва излъчване на телевизионен клип по водещите телевизии, реклама в интернет и позициониране на билборди и плакати. Във връзка с постигане на оптимален ефект от кампанията, кредитните карти Mastercard, издадени до 31.03.2018 г. са с промоционални условия – 4 месеца безлихвен период и без годишна такса за първата година.

Притежателите на дебитни и кредитни карти от ЦКБ имаха възможност да участват и в други кампании с награди, организирани от картовите организации Visa и Mastercard.

В периода от 11.09.2017 г. до 03.12.2017 г. се проведе кампания с награди за клиентите на програмата CCB Club. По време на кампанията се раздаваха 12 ваучера от оптики Grand Optics&Joy Optics; 24 ваучера от Sport Depot; 24 ваучера от HomeMax; 120 ваучера от ЛУКОЙЛ; 120 портфейла, брандирани с логото на ЦКБ. В края на кампанията е изтеглена голяма награда от 2,000 лв. под формата на бонус точки по картата CCB Club.

Програма CCB Bonus

ЦКБ АД продължи да развива програмата CCB Bonus. Основната ѝ цел е да насочи картодържателите на банката към търговските обекти на избрани партньори, в които имат възможност да се възползват от специални отстъпки. Програмата CCB Bonus е важно предимство за клиентите при избор на банка, не само за кредитни, но и за дебитни карти. Тя е ориентирана към стимулиране на картовите плащания и създаване на взаимоотношения на трайно партньорство както с клиентите, така и с търговците. Мобилната версия на CCB Bonus предоставя възможност на клиентите да имат достъп до каталога през мобилни устройства и във всеки един момент да са информирани за търговски обекти, в които могат да се възползват от отстъпка. През 2017 г. беше отпечатано 16-ото издание на каталога CCB Bonus с включени 230 търговеца с над 650 търговски обекта в цялата страна.

Програма за лоялност CCB Club

През 2017 г. програма CCB Club запази устойчивото си развитие, като в нея участват 16 партньори, които предоставят следните отстъпки:

- България Ер“ предоставя на клиентите атрактивна отстъпка от 5% върху цената на самолетните билети, към която се добавя и отстъпката при плащане с кобрандирана кредитна карта CCB–Bulgaria Air. Ценна за клиентите е и преференцията под формата на безплатен превоз на допълнителен багаж с всеки полет на България Ер.
- „Армеец“ предоставят възможност за начисляване на бонус точки по програмата в съчетание с ползването на различни други отстъпки от застрахователното дружество;
- ЛУКОЙЛ, поради естеството на своя бизнес, осигурява най-голяма честота на бонусираните продажби:
 - Златна карта CCB Club – отстъпка в размер на 4%;
 - Сребърна карта CCB Club – отстъпка в размер на 3,5%;
 - Бизнес карта CCB Club – отстъпка в размер на 3,5%;
 - Стандартна карта CCB Club – запазва се отстъпката от 3%;
- Верига магазини HomeMax – 5% отстъпка;
- Автобусните превозвачи „Етап-Адрес“ и „Груп плюс“ предлагат изключително атрактивната за клиентите на програмата отстъпка от 10%;
- Верига ресторанти Happy Bar&Grill – 5% отстъпка;
- Търговска верига КООП – 3% отстъпка;
- Хранителна верига БМ Маркет – 3% отстъпка;

- Магазини за спортни стоки Sport Depot – 5% отстъпка;
- Верига оптики Grand Optics & Joy Optics – 20% отстъпка;
- Магазини за мъжка мода Франт – 10% отстъпка;
- Магазини за обувки Hush Puppies – 5% отстъпка;
- Специални предложения от Мтел за членовете на програмата CCB Club;
- ЧЕЗ Електро България – 25 Kwh дневна електроенергия при плащане на сметките към дружеството посредством услугата на ЦКБ „Абонамент за периодични сметки”.

В края на 2017 г. броят на клиентите, участващи в програмата за лоялност CCB Club, достигна 547 269, като бонусираната сума на продажбите е в размер над 44.5 млн.лв.

Потребителско и ипотечно кредитиране

Основен приоритет в дейността на „Централна кооперативна банка“ АД и през 2017 г. беше кредитирането на физически лица, като в този сегмент банката зае второ място по абсолютен ръст на портфейла. Особено успешна беше годината при ипотечните кредити, където ръстът е над 70% спрямо предходната година. Банката продължи да се фокусира върху клиентите с добър рисков профил и добри доходи. Пазарът на потребителски и ипотечни кредити беше изключително активен, като банките се бореха ожесточено за клиенти, подобрявайки параметрите и ценовите характеристики на продуктите си. С агресивната си продажбена политика и атрактивните си продукти ЦКБ успя да запази добрите си позиции на пазара.

Успешното налагане на търговско ориентирания модел за работа във всички клонове на банката и адекватната търговска политика продължиха да бъдат основна причина за постигнатите добри резултати. Непрекъснатата работа по повишаване на квалификацията на служителите, ангажирани пряко с продажбите на кредитни продукти и банкови услуги на клиентите на банката, в т.ч и чрез специализирани обучения на вътрешни и външни лектори, се отрази пряко върху резултатите и съответно върху нарастването на кредитния портфейл на банката.

Банката се насочи към сегментиране на клиентите и разделянето им в няколко целеви групи, за които да предложи силно конкурентни оферти. Активно се работеше в посока привличане на корпоративни и институционални клиенти с атрактивни условия за обслужване на трудовите възнаграждения на служителите им. Банката заложи на персонален подход и офертиране на специални, индивидуални за отделния клиент параметри по сделката.

Продължи предлагането и на кредитни продукти със специални условия за служители на общоизвестни и стабилни фирми, с които няма сключен договор за превеждане на заплати. Служителите на банката поддържат тесен контакт с ключовите работодатели в отделните региони и периодично провеждат презентации на продуктите на банката пред служителите.

Продължи започналата в последните години тенденция за двуцифрен ръст в продажбата на ритейл продукти на ЦКБ АД. Основна задача и през изминалата година пред банката беше запазването и увеличаването на портфейла от потребителски и ипотечни кредити. Периодично през годината бяха актуализирани и подобрявани условията по кредитите за физически лица и бяха пускани нови продукти на пазара. Акцент в кредитирането на физически лица и тази година бяха ипотечните кредити.

Анализът на дейността на ЦКБ АД за изминалата година показва следното:

От началото на годината банката има нови ритейл кредити за близо 386,35 млн. лева, от които:

- 234,35 млн. лева потребителски кредити, (в т.ч овърдрафти по ЕДК, кредитни карти и стоки на кредит);
- 152,00 млн. лева ипотечни кредити;
- Новоотпуснатите потребителски кредити нарастват с близо 20% през 2017 г. спрямо 2016 г.;
- Продажбите на ипотечни кредити през 2017 г. се увеличават със 73,44% спрямо 2016 г.;
- В резултат на продажбената активност нетното нарастване на ритейл портфейла (нарастването след приспадане на погашенията) спрямо 2016 г. е 195,45 хил. лв.

През 2017 г. продължи централизираната обработка на постъпващите в клоновете на банката искания за потребителски кредити, кредитни карти и овърдрафти от служба „Потребителско кредитиране“ (Кредитен център) към дирекция „Индивидуално банкиране“. В рамките на годината са разгледани над 34'363 постъпили искания, като около 73,6% от тях са одобрени, а 26,4% са отказани. Общият риск на просрочените над 90 дни потребителски кредити, отпуснати от началото на централизираното одобрение през 2012 г., към края на 31.12.2017 г. е 0,79%.

През 2017 г. акцент в централизираното одобрение на ипотечните кредити беше ускоряването на процеса на обработка на исканията, което да осигури допълнително конкурентно предимство на ипотечните продукти на банката. Качеството на ипотечния ритейл портфейл на банката е изключително добро, от стартирането на централизираното одобрение на ипотечните кредити няма кредит с просрочена вноска над 90 дни.

ЦКБ АД продължи да предлага на клиентите възможността да закупят на кредит избраните от тях стоки в търговската мрежа на партньорите на банката. Обработката на заявките, постъпили от търговците от цялата страна, се извършва от служители в ЦУ изключително бързо, в рамките на 20 мин. от постъпване на искането. Този продукт е важен за привличане на нови кредитополучатели и разширяване на базата от лоялни клиенти. Към края на 2017 г. броят на търговците по стоки на кредит е близо 600.

През 2017 г. беше оптимизирана мрежата от външни агенти, предлагащи кредитните

продукти на банката. В резултат на въвеждане на законови регулации основни партньори в посредническата дейност на банката останаха само регистрираните кредитни посредници, които всъщност държат основния пазарен дял. Акцент в съвместната дейност са кредитите, обезпечени с недвижим имот, както и потребителски кредити за клиенти с добри доходи.

Банката продължи да стимулира инициативността и развитието на служителите си, като организира два цикъла на обучение за усъвършенстване на продажбени им умения. Все по-активно е участието на служителите фронт офис и специалистите обслужване и продажби в дейността по привличане на нови клиенти, извършване на презентации и осъществяване на retail продажби както в банковите салони, така и чрез посещение при клиенти, работодатели и други партньори на банката.

Продължи и работата в посока надграждане на бонусната система, която да отчита в максимална степен приноса на всеки служител, като се запазва тясна връзка между постигнатите резултати и размера на сумите на бонусите.

ЦКБ Кипър

През декември 2005 г. банката получи лицензия от Кипърската централна банка, по силата на която ѝ се разрешава да извършва банкови операции като законово лицензиран банков клон на територията на Република Кипър, в съответствие с изискванията на кипърския Закон за банките. Клонът започна своята дейност на територията на Кипър от 1 септември 2007 г. Една от основните цели за откриването на първия клон на банката зад граница, освен присъствие в чужбина, е да се привлече голямата българска общност, която живее и работи на острова. По неофициални данни към настоящия момент има повече от 30 000 българи в Кипър. ЦКБ АД е утвърдена банка с традиции, опит и изключително добра репутация и българите ѝ се доверяват в пълна степен.

Ключовата компетентност на банката е индивидуалното банкиране. Клон Кипър предлага поддържане и трансакции по текущи и депозитни сметки в евро, щатски долари и лева, преводи от клон Кипър към останалите 261 клона и представителства в България при най-конкурентни такси на острова, отпускане на потребителски и ипотечни кредити на физически и юридически лица, дебитни и кредитни карти, плащане на консумативи в България, плащания към редица доставчици на множество услуги в България, интернет банкиране, обмяна на български лева и други.

Клонът се присъедини към местната система за разплащания JCC Transfer, както и към чековата клирингова къща в Кипър, което позволява по-богат асортимент от услуги. В допълнение, желанието на многобройни клиенти да депозират своите заплати по сметките си вече е факт.

Всички служители са високо образовани и говорещи няколко езика: български, гръцки, английски, руски и персийски. Двама членове на екипа имат предишен опит в обслужването на кипърски международни бизнес компании, което увеличава гамата от предлагани услуги.

И последно, но не по значение, клон Кипър е удобно разположен на основната артерия в Никозия – Makarios Avenue, което улеснява клиентите, пристигащи от други градове и села в Кипър.

МЕЖДУНАРОДНИ РАЗПЛАЩАНИЯ

Изходящите и входящите клиентски плащания в чуждестранна валута се обработват от обособено звено в Централата на банката, което се състои от висококвалифицирани професионалисти, специализирани в няколко направления:

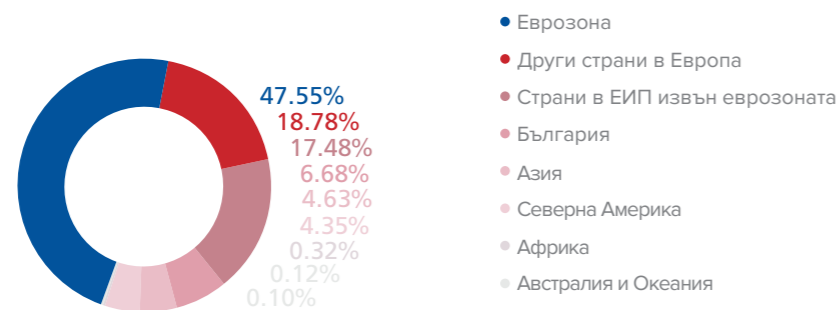
- Преводи;
- Документарни операции и търговско финансиране;
- Western Union.

Кредитните преводи са най-масовата форма на плащане, използвана както от клиентите физически лица, така и от нашите бизнес клиенти. За тяхното качествено и ефективно изпълнение през 2017 г. банката поддържаше общо 19 кореспондентски ностро сметки в 15 чуждестранни банки в 15 от най-използваните от бизнеса и населението валути – EUR, USD, GBP, CHF, DKK, SEK, NOK, JPY, CAD, PLN, CZK, RON, RUB, TRY и MKD. Банките-кореспонденти, при които ЦКБ поддържа своите валутни ностро сметки, са едни от най-реномираните и стабилни международни финансови институции, като между тях са банки като Bank of New York Mellon, New York, KBC Bank NV, Brussels, UniCredit S.p.A., Milan, Raiffeisen Bank Int'l AG, Vienna, Bank of New York Mellon, London, PosFinance AG, Berne, Sumitomo Mitsui Banking Corporation, Tokyo, Skandinaviska Enskilda Banken, Stockholm, Danske Bank, Copenhagen, DnB NOR Bank ASA, Oslo, PKO Bank Polski SA, Warsaw, Raiffeisenbank S.A., Bucharest, T.C. Ziraat Bankasi A.S., Ankara. Чрез своите дъщерни дружества в Русия и Македония ЦКБ АД осъществява пряк достъп до местните платежни системи в рубли и македонски денари и в тези две държави, което улеснява плащанията на нашите клиенти към и от тези държави. Освен това, по силата на специални договорености с някои от изброените банки-кореспонденти, ЦКБ изпълнява преводи в някои по-рядко използвани и екзотични валути като австралийски и новозеландски долари, унгарски форинт, китайски ринмимби (юани), индийски рупии, индонезийски рупии, южноафрикански ранд, израелски шекек, южнокорейски вон, малайзийски рингит, филипинско песо и други.

От ноември 2008 г. ЦКБ е индиректен член в паневропейската платежна система за СЕПА преводи STEP2, а от февруари 2010 г. ЦКБ е директен участник в паневропейската система за плащания в евро в реално време TARGET2. Банката ни участва от началото на 2010 г. и в местната СЕПА-съвместима платежна система за преводи в евро БИСЕРА7-EUR.

Относно обема на изходящите клиентски преводи в чуждестранна валута през 2017 г. най-важните коридори по държави бяха Германия, Македония, Италия, Великобритания, България, Турция, Гърция, Нидерландия, Австрия, Испания, САЩ, Франция, Румъния, Полша и Китай. Общо през годината са били наредени преводи към 127 държави.

ДЯЛ НА ОБЕМА НА ИЗХОДЯЩИТЕ КЛИЕНТСКИ ПРЕВОДИ В ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА ПО ГЕОГРАФСКИ РЕГИОН

По стойностно изражение на наредените клиентски преводи в чуждестранна валута най-голям е дялът на следните държави: България, Русия, Германия, Нидерландия, Великобритания, Италия, САЩ, Турция, Ирландия, Швейцария, Румъния, Македония, Белгия, Австрия и Франция.

Входящите валутни преводи през 2017 г., както обикновено, значително превишаваха по обем изходящите. Основните коридори през годината бяха Германия, Нидерландия, Великобритания, Испания, Франция, Италия, Белгия, Австрия, Кипър, Гърция, България, САЩ, Швейцария, Ирландия и Русия. През 2017 г. в ЦКБ са получени клиентски преводи от 114 страни.

В диаграмата по-долу е представен дялът на отделните географско-икономически региони в света по отношение на получените преводи.

ДЯЛ НА ОБЕМА НА ВХОДЯЩИТЕ КЛИЕНТСКИ ПРЕВОДИ В ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА ПО ГЕОГРАФСКИ РЕГИОНИ

По стойностно изражение на получените клиентски преводи в чуждестранна валута най-голям е дялът на следните държави: България, Русия, Великобритания, Германия, Италия, САЩ, Франция, Швейцария, Турция, Нидерландия, Полша, Израел, Румъния, Кипър и Австрия.

ЦКБ редовно получава призове от своите партньори в Западна Европа и САЩ под формата на грамоти и плакети за извънредно висок дял на излъчените от банката платежни съобщения, квалифицирани от като „Straight Through Processing“, което е показател за високото качество на изходящия трафик преводи от ЦКБ.

Транзакциите по документарни операции (документарни акредитиви и документарни инкаса) са със значително по-малък дял в сравнение с кредитните преводи, поради по-голямата сложност и по-високата им цена. И през 2017 г. нашите корпоративни клиенти многократно ползваха услугите на специализираното звено за документарни плащания и търговско финансиране в ЦКБ, което освен качествено обработване на документарните транзакции, оказваше и експертно консултиране по сделки внос и износ с документарни акредитиви.

И през 2017 г. транзакциите по потвърдените акредитиви – внос и по контрагаранциите, бяха осъществени в сътрудничество с нашите партньори, с които ЦКБ има договорености за краткосрочни и средносрочни търговски потвърждавания – първокласни банки като Deutsche Bank AG, Frankfurt am Main, UniCredit S.p.A., Milan, Raiffeisen Bank International AG, KBC Bank NV, Brussels.

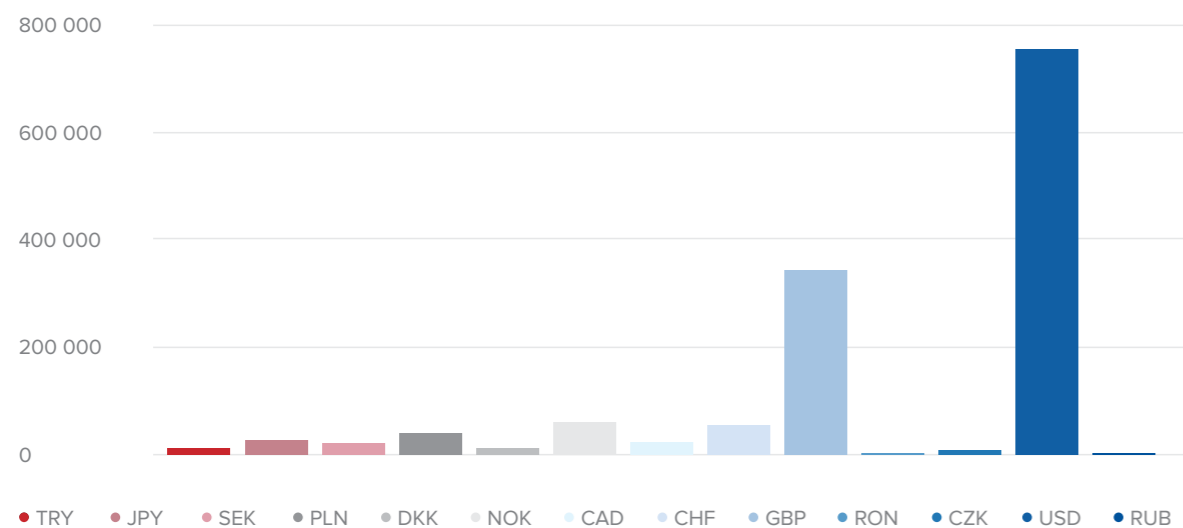
ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ

През 2017 г. финансовите пазари продължиха да бъдат един от важните сегменти в дейността на ЦКБ АД. Банката затвърди своята позиция на една от най-активните на междубанковия валутен пазар и банкотната търговия. Като първичен дилър на вътрешния пазар на държавни ценни книжа ЦКБ АД изпълнява сделки от свое име и за своя сметка, както и от името и за сметка на своите клиенти. Поддържа отлични взаимоотношения с първокласни чуждестранни банки и депозира големи обеми валута на българския и на международните пазари.

Валутна търговия

В областта на валутната търговия банката предлага широк спектър от продукти и консултантски услуги на инвеститори, корпоративни клиенти и банки-кореспонденти – спот, форуърд и суап транзакции, опции, деривати, хеджиране и т.н. Банката използва активно съществуващите линии за валутна търговия, предоставени ѝ от големи европейски банки. През 2017 г. ЦКБ АД продължи да използва пълния капацитет на отпуснатите ѝ линии за търговия от водещи финансови институции като KBC Bank, Brussels, WGZ, Germany, RZB, Austria и Danske Bank, Denmark. Банката има подписани споразумения ISDA, които дават възможност на банката да предоставя по-широк спектър от услуги на своите клиенти с водещи европейски финансови институции като KBC Bank, Brussels и RZB, Austria.

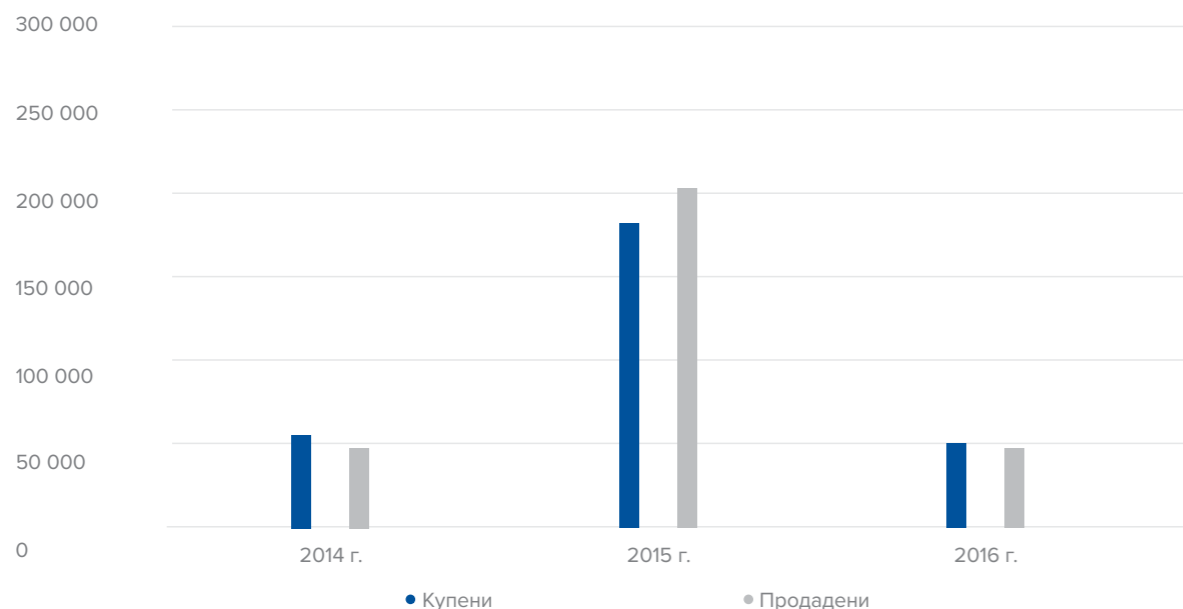
ТРАНЗАКЦИИ НА ВАЛУТНИТЕ ПАЗАРИ (В ХИЛ. EUR)

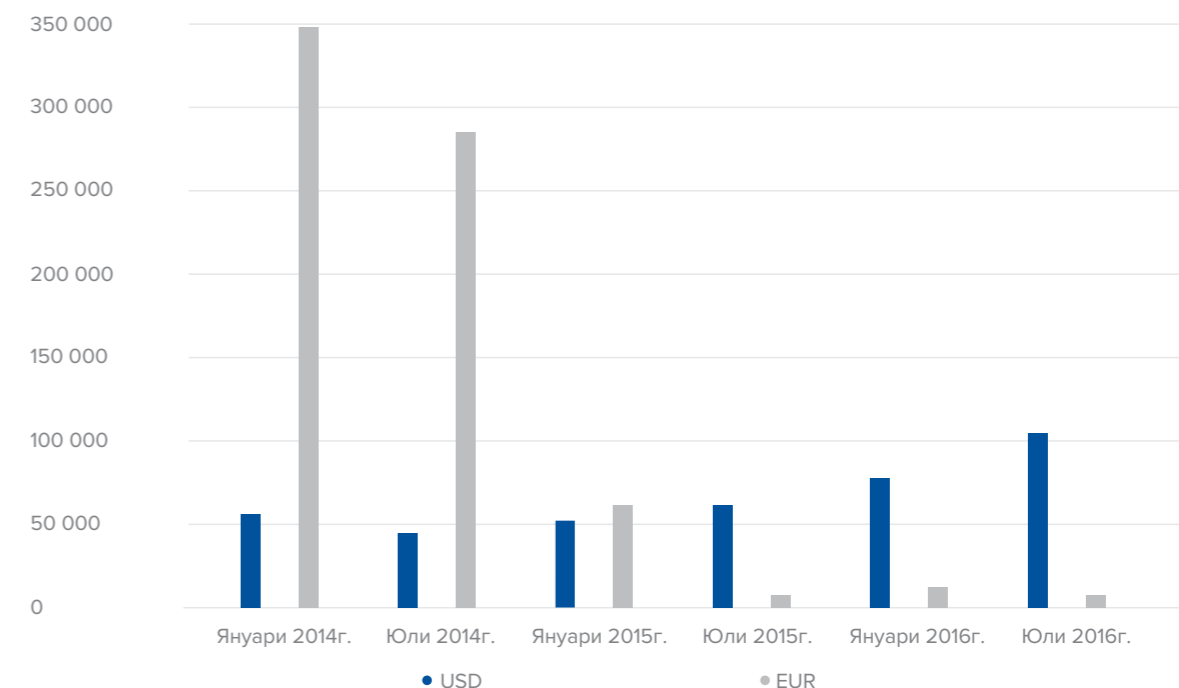
Банката има линии за маржин и нетинг търговия с няколко големи финансови и брокерски къщи като Sucden Financial, Man Financial и LaSalle Investment Management.

По този начин дава възможност на своите клиенти да търгуват на международните финансови пазари, сключвайки договори за маржин търговия. Тези линии позволяват на банката да осъществява спекулативни операции за своя сметка при лимитиран риск.

ОБЕМ НА ВАЛУТНА ТЪРГОВИЯ (В ХИЛ. EUR)

ОБЕМ НА ПРЕДОСТАВЕНИТЕ МЕЖДУБАНКОВИ ДЕПОЗИТИ ОТ ЯНУАРИ 2015 ДО ДЕКЕМВЕИ 2017 (В ХИЛ. EUR И USD)

Ценни книжа

През 2017 г. ЦКБ АД продължи тенденцията да участва активно на първичния и вторичния пазар на държавни ценни книжа. При търговията с ДЦК водещо за банката беше придобиването на книжа при по-висока доходност, като се търсеха доходни алтернативи. През изминалата година банката увеличи портфейла си от ценни книжа. Освен при търговията с ДЦК, ЦКБ АД беше активна и при търговията с държавни облигации, емитирани от държави-членки на Европейския съюз.

Капиталови пазари

ЦКБ АД има пълен лиценз за инвестиционен посредник от 1997 г. и предлага следните инвестиционни услуги:

- Изпълнява поръчки за покупка и продажба на ценни книжа за сметка на клиенти или за своя сметка;

- Изготвя проспекти за първично публично предлагане на ценни книжа;
- Поема емисии ценни книжа;

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Банката обслужва своите клиенти на базата на съвременни банкови информационни технологии. Специалистите от Дирекция „ИТ“ в ЦКБ АД съдействат на бизнес звената за запазване и разширяване на пазарния дял на банката в страната и чужбина. През 2017 г. информационните технологии на банката се развиваха в следните основни направления:

- Разширяване функционалността на използваната в ЦКБ АД централизирана информационна система “АИС 2”, разработка на фирма “Дата Макс” АД. Като използва предимствата на “АИС 2”, банката предлага на своите клиенти цялостно банково обслужване. От вътрешно-банкови разплащания в лева и валута в реално време, международни разплащания, депозирание на средства, разплащания между клиенти без открити банкови сметки и др. до участие в борсовия пазар;
- ЦКБ АД е лицензиран агент на системата за бързи парични преводи Western Union, като в информационната мрежа на банката съществуват над 200 работни места за работа с Western Union;
- ЦКБ АД е лицензиран агент на системата за бързи парични преводи EasyPay, като в информационната мрежа на банката съществуват над 250 работни места за работа с EasyPay;
- ЦКБ АД е “Регистрационен оператор” на системата за универсални електронни подписи Infonotary, като в информационната мрежа на банката съществуват над 250 работни места за работа с нея.
- ЦКБ АД е оператор на системата за лоялни клиенти CCB Club. В системата са включени водещи фирми от различни сектори на икономическия живот в страната;
- Повишаване средната достъпност на информационните услуги чрез автоматизиране на процесите за тяхното резервиране

ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

Човешкият ресурс в ЦКБ АД е основният елемент за провеждане на политиката и стратегията на банката. Същевременно, чрез правилен подбор, оценка, квалификация, заплащане и стимулиране, се подсигурият необходимите кадри за изпълнение на задачите с оглед банката да стане по-конкурентоспособна на пазара. Отчитайки спецификата на дейността на ЦКБ АД, изискванията към качеството на работа на служителите са особено високи за постигане целите на банката. Стремехът на мениджърския екип е да създава условия за подобряване на качествения състав на персонала, неговото професионално израстване и развитие. Крайната цел е мотивиране развитието на квалифициран, лоялен и всеотдаен към банката персонал.

Банковите клонове в системата на ЦКБ-АД към 31.12.2017 г са 48, от които 1 в Кипър.

Банковите представителства и изнесените работни места са 263 при 258 към 31.12.2016 г.

Общата численост на ЦКБ АД към 31.12.2017 г. е 2152 бр. банкови служители, от които 266 бр. охранители. През 2016 г. числеността е 2316 бр., в т.ч. охранители 482 бр.

От общия брой персонал в Централно управление през 2017 г. работят 687 бр. с включени 266 бр. охранители.

Служителите в ЦУ през 2016 г. са 890 бр. с включени 482 бр. охранители.

Към 31.12.2017 г. общият брой на служителите /без охранителите/ в Централно управление и клоновете е 1886 бр.

В клоновете на банката през 2017 г. работят 1465 бр. служители при 1426 бр. през 2016 г.

Ръководният екип полага постоянни грижи за ефективността на числеността и структурата на персонала. В банката работят основно млади специалисти с необходимия образователен ценз и езикова квалификация.

В системата на банката през 2016 г. общият брой на банковите служители /без охранителите/ на възраст до 40 г. са 902 или 48% от целия състав / без охранителите/. Това са както служителите в най-жизнена и творческа възраст и с определен потенциал за резултатите в работата, така и служители, работещи пряко с клиенти на банката. За същите се полагат грижи и усилия за мотивирането им за бъдеща работа в банката.

Банкови служители /без охранители, чистачи, шофьори и работници кухня/ с трудов стаж до 5 години в банковата система са 431 бр. или 17,44% от банковите служители. Това са предимно банкови служители, обслужване на клиенти и касиери.

С трудов стаж от 5 до 15 години в банковата система към 31.12.2017 г. са 973 бр. банкови служители /без охранители, чистачи, шофьори и работници кухня /или 51,59%, при 1046 бр. за 2016 г. Това са предимно ръководни кадри в ЦУ и клоновете, служители в ЦУ с методологични функции, мениджъри и специалисти продажби, кредитни специалисти, ръководители на банкови салони, и др. служители с висока банкова квалификация в клоновете.

През 2017 г. с трудов стаж над 15 години в банковата система са 444 бр. банкови служители, или 23,54 %.

В ЦКБ АД се обръща сериозно внимание на образованието на служителите. Особено голям е относителният дял на банковите служители /охранители, чистачи, шофьори и работници кухня/ с висше образование във всичките му степени – 1377 бр. служители, или 73,01% от банковите служители. За правилния подбор на кандидати основен подход е назначаването на служители с подходящ образователен ценз и висок професионализъм.

Финансовият стимул е доминиращ за създаване и поддържане интереса и мотивацията на служителите. С определянето на трудовото възнаграждение се цели постигане на по-голямо обвързване на резултатите на труда с индивидуалното трудово възнаграждение и стимулиране инициативата и идеите на служителите, постигане на добра технологична и трудова дисциплина, както и отговорност при изпълнение на трудовите им функции. Основните моменти при определяне на трудовите възнаграждения се изразяват в обективната оценка на труда на служителите и определяне на техните индивидуални работни заплати.

Основа за провеждане на обучението и квалификацията на служителите е утвърдената дългосрочна Концепция за обучение и развитие на персонала в системата на банката. На тази база е разработена Програма за обучение и квалификация на персонала в системата на банката за 2017 г. с основни насоки за обучение: кредитни операции и кредитен риск, индивидуално банкиране, международни разплащания, парични пазари и ценни книжа, информационни технологии, обслужване на клиенти, продажбени умения и др.

През 2017 г. бе отделено голямо внимание на обучението чрез Международния банков институт, различни центрове за квалификация и обучение на кадри, както и на други български и международни институции. Служители на банката участваха в множество международни конференции и курсове у нас и в чужбина във връзка с новите изисквания на Европейската общност в сферата на банковата дейност.

КЛОНОВА МРЕЖА

През изтеклата година, посредством широката клонова мрежа, ЦКБ АД успя да предложи конкурентни финансови продукти и услуги на клиентите си не само в България, но и в Кипър. През 2017 г. банката постави акцент върху повишаване ефективността и функционалността на изградената мрежа, доброто обслужване на своите клиенти и улеснен достъп до продуктовата гама.

Посредством клоновата си мрежа банката се стреми в максимална степен да бъде на разположение на своите клиенти, да може да им осигури удобно, бързо и качествено обслужване.

Структурни единици и звена	31.12. 2017	31.12. 2016	31.12. 2015
Банкови клона и офиси	311	306	294

БАНКАТА В БЪДЕЩЕ

„Централна кооперативна банка“ АД непрекъснато се стреми към увеличаване броя на своите клиенти, като поддържа оптимално ниво на риска и отлични финансови резултати.

Бъдещите цели на банката са:

- Увеличаване на балансовото число на банката, съответно пазарния дял;
- Разработване и усъвършенстване на системите за контрол и хармонизиране на тези системи с промените в наредбите на БНБ;
- Развитие и защита на лидерската позиция при използването на най-съвременните канали за дистрибуция на банкови продукти;
- Усъвършенстване и постоянно адаптиране на клиентския модел на работеща организация с цел поддържане на високото качество на банковото обслужване;
- Оптимизиране на клоновата мрежа на банката;
- Засилване на позициите в индивидуалното банкиране. Увеличаване на обема и относителния дял на кредитите за физически лица в кредитния портфейл – потребителски и ипотечни кредити;
- Увеличаване на транзакциите с дебитни и кредитни карти. Извличане на ползи от пълното членство и правата за акцептиране в двете картови организации – Mastercard и Visa International. Оптимизиране на мрежата ни от POS терминали и ATM. Запазване на третото място в картовия бизнес;
- Възползване от синергията при предоставянето на услугите на застрахователни компании, пенсионни дружества, здравно-осигурителни дружества и инвестиционни дружества от групата на „Химимпорт“ – основния акционер на банката;
- Предлагане на услуги и финансиране на проекти на земеделски производители – по програми, свързани със структурните фондове на ЕС;

ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД ЗА 2017 Г.

ПАЗАРЕН ДЯЛ И ПОЗИЦИОНИРАНЕ НА ЦКБ АД*

Съгласно групирането, направено от БНБ, българските банки са разпределени в три групи по размер на активите: I-ва група включва първите 5 банки с най-големи активи, II-ра група включва следващите 19 банки, а III-та група – клоновете на чуждестранните банки в България. По сума на балансовите активи в края на 2017 г. ЦКБ АД заема 8-о място сред всички банки, опериращи на територията на България.

Към 31.12.2017 г. сумата на балансовите активи на банковата система в България е 97,8 млрд. лв., а тези на ЦКБ АД са съответно 5,411,763 хил.лв.

В следващата таблица са представени основни финансови показатели на ЦКБ АД:

Съотношение	ЦКБ АД
Средна възвръщаемост на собствения капитал за едногодишен период /ROaE/	8,18%
Средна възвръщаемост на активите за едногодишен период /ROaA/	0,70%
Коефициент на ликвидни активи	46,28%
Коефициент на обща капиталова адекватност	16,83%
Коефициент на адекватност на капитала от първи ред	14,38%

Управление на риска

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;

*Източник: данни, публикувани на сайта на БНБ за Надзорни цели, както и данни на банки, участващи в платежната система БИСЕРА

- процедури за отчитане, оценка, информиране и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на „Централна кооперативна банка“ АД по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на “предпазливост”, който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопреглетените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана и е структурирана според нивата на компетенции, както следва:

- **Управителен съвет** – определя допустимите нива на риск на банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- **Специализирани колективни органи** – утвърждават рамките и параметрите на дейността на банката по управление на риска;
- **Изпълнителни директори и Прокурист** – контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от банката стратегия за управление на риска;
- **Ръководители на структурни звена на банката** – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни звена.

Рискът е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните. Спецификата в банковия отрасъл извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. В дейността по управление на риска ЦКБ АД прилага и споразумението Базел II с принципно новите изисквания за управлението на кредитния риск и капиталовото покритие на операционния риск.

Кредитен риск – вероятността контрагент или кредитополучател да изпадне в невъзможност да изпълни поетите ангажменти по договори с банката при определените в тях условия и срокове. В процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, видовете обезпечение, приемливи за банката, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност. Банката ежесечно извършва оценка на рисковата експозиция, произтичаща от кредитния портфейл, като класифицира и провизира кредитите в него съгласно изискванията на Наредба №9 на БНБ. Обект на постоянно

наблюдение и отчитане са големите кредитни експозиции по Наредба N°7 на БНБ. Банката е приела и следи за спазването на лимити за кредитна експозиция по региони и отрасли. Горните лимити целят ограничаване концентрацията на кредитния портфейл в един или друг регион и отрасъл, което би довело до завишен кредитен риск.

Ликвиден риск – вероятността от затруднение на плащанията поради несъвпадение във времето на входящите и изходящите парични потоци; Банката управлява своите активи и пасиви по начин, който ѝ гарантира, че редовно и без забава може да изпълни ежедневните си задължения, както в нормална банкова среда, така и в условията на криза.

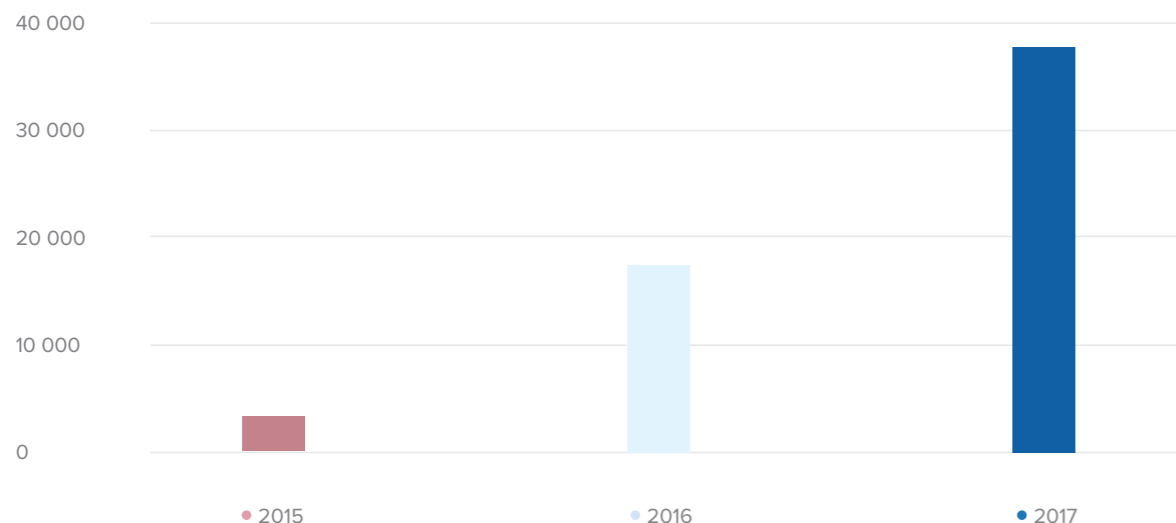
Пазарен риск – вероятността от възникване на загуба за банката в резултат на неблагоприятно изменение на валутни курсове, пазарни цени и лихвени проценти.

Операционен риск – вероятността от преки или косвени загуби произтичаща от неадекватно функциониране или прекъсване на дейността на вътрешни за банката процеси, системи или персонал.

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

През 2017 г. нетната печалба на „Централна кооперативна банка“ АД възлиза на 36,814 хил. лв. През 2016 г. е реализирана одитирана нетна печалба в размер на 26,598 хил.лв.

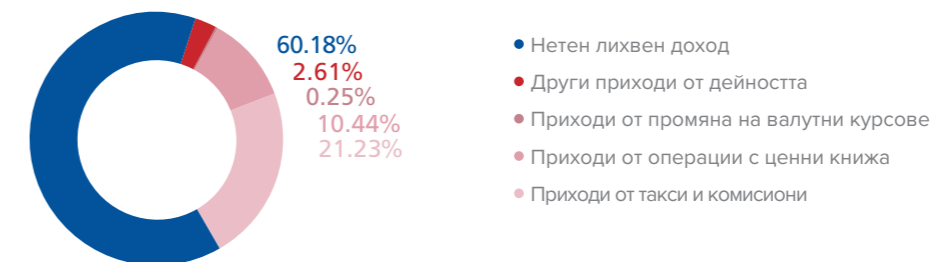
НЕТНА ПЕЧАЛБА

Финансовите показатели за възвръщаемост на капитала и възвръщаемост на активите възлизат съответно на 8,18% и 0,70%. Общата капиталова адекватност на банката е 16,83%.

И през 2017 г. нетният лихвен доход на ЦКБ АД остава основният източник на доход, като се увеличава спрямо предходната година до 118,848 хил.лв. Теглото на нетния доход от лихви в общо приходи е 60,18 %. Приходите от такси и комисиони са с дял от 21,23% в структурата на приходите, следвани от приходи от операции с ценни книжа с 10,44%. Други приходи от дейността в размер на 2,61% включват приходи от дивиденди, от цесионни договори, от продажба на дълготрайни материални активи и други.

СТРУКТУРА НА ПРИХОДИТЕ

Паричните средства в каса и по разплащателна сметка в БНБ възлизат на 1,797,053 хил.лв. и формират 33,21% от балансовото число при 26,19% през 2016 г. Средствата в първокласни банки, кореспондентски сметки и краткосрочни депозити са с тегло 5,19% от активите на банката, при 5,31% година по-рано.

Вложенията под формата на ценни книжа, включващи държавни ценни книжа, корпоративни облигации, акции и компенсаторни инструменти са инструмент за подобряване на доходността на банката. Техният размер формира 12,39% от балансовото число при 15,68% за 2016 г. „Централна кооперативна банка“ АД поддържа диверсифициран портфейл, чиято основна цел е повишаване доходите и печалбите от търгуваните книжа, както и осигуряването на висока степен на ликвидност.

Най-голям дял в балансовото число на активите заемат предоставените кредити и аванси на клиенти. Към 31.12.2017 г. кредитният портфейл на банката възлиза на 2,214,894 хил. лв., при 2,160,083 хил. лв. една година по-рано. През 2017 г. размерът на кредитите формира 40,93% от активите, като една година по-рано възлиза на 43,96% от балансовото число. Банката непрекъснато има за цел да подобрява своите пазарни позиции в областта на индивидуалното банкиране, както и финансирането на малки и средни предприятия.

АНАЛИЗ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ

Активи

На 31 декември 2017 г. балансовата стойност на активите на ЦКБ АД е 5,411,847 хил.лева, като една година по-рано те възлизат на 4,970,131 хил.лева. Спрямо 31 декември 2016 г. активите нарастват с 441,716 хил.лв. или 8,89%.

Структурата на активите през изминалата година и отразена в таблицата по-долу:

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ

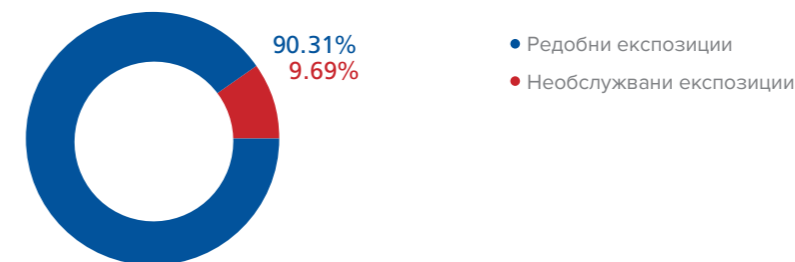

Паричните средства в каса и по разплащателна сметка в БНБ възлизат на 1,797,053 хил.лв. и формират 33,21% от балансовото число при 26,19% през 2016 г. Средствата в първокласни банки, кореспондентски сметки и краткосрочни депозити са с тегло 5,19% от активите на банката, при 5,31% година по-рано.

Вложенията под формата на ценни книжа, включващи държавни ценни книжа, корпоративни облигации, акции и компенсаторни инструменти са инструмент за подобряване на доходността на банката. Техният размер формира 12,39% от балансовото число при 15,68% за 2016 г. „Централна кооперативна банка“ АД поддържа диверсифициран портфейл, чиято основна цел е повишаване доходите и печалбите от търгуваните книжа, както и осигуряването на висока степен на ликвидност.

Най-голям дял в балансовото число на активите заемат предоставените кредити и аванси на клиенти. Към 31.12.2017 г. кредитният портфейл на банката възлиза на 2,214,894 хил. лв., при 2,160,083 хил. лв. една година по-рано. През 2017 г. размерът на кредитите формира 40,93% от активите, като една година по-рано възлиза на 43,96% от балансовото число. Банката непрекъснато има за цел да подобрява своите пазарни позиции в областта на индивидуалното банкиране, както и финансирането на малки и средни предприятия.

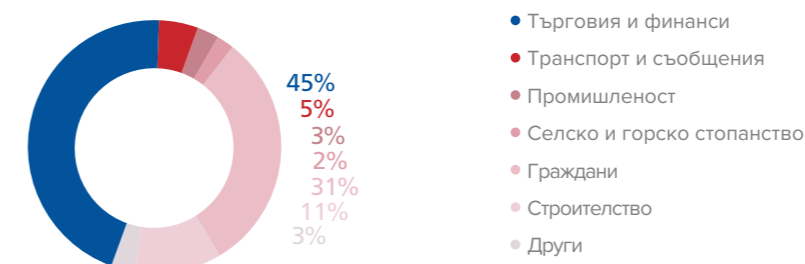
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КРЕДИТНИЯ ПОРТФЕЙЛ СПОРЕД КЛАСИФИКАЦИЯТА НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Качеството на кредитния портфейл е много добро – редовни експозиции заемат 90,31%, а необслужваните експозиции са с дял 9,69%.

ЦКБ АД предоставя кредити на клиенти от различни стопански отрасли. Почти половината от брутните кредити са в областта на търговията и финансите. Те заемат 45% от общия дял в портфейла, следвани от кредитите, предоставени на граждани – 31%. Към 31.12.2017 г. разпределението на кредитните експозиции по отрасли е отразено в приложената по-долу таблица, както следва:

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КРЕДИТИТЕ ПО ОТРАСЛИ

Пасиви

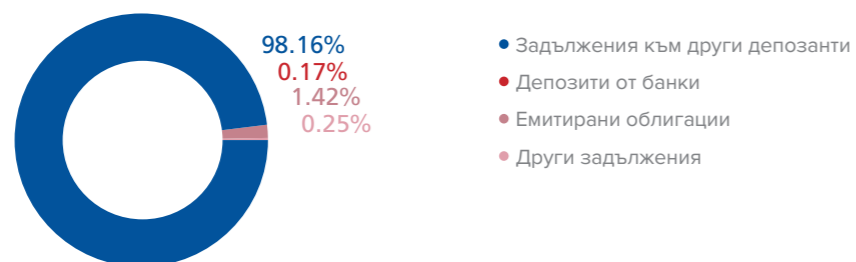
ЦКБ АД поддържа стабилна структура на привлечените средства, която й позволява да не е зависима от външно финансиране.

Към 31.12.2017 г. общата стойност на задълженията на ЦКБ АД е 4,950,232 хил.лв. Те заемат 91% от общите пасиви, а нарастването им в сравнение с предходната година е 8,76%.

Основен източник на привлечени средства за ЦКБ АД остават привлечените средства от други депозанти – граждани, предприятия и други институции. Техният размер достига 4,859,073 хил. лв., което представлява 89,79% от общата сума на задълженията. За сравнение през 2016 г. те са 4,457,515 хил.лв. или увеличение от 9%.

Структурата на пасивите на банката се илюстрира чрез следната графика:

СТУКТУРА НА ПАСИВИТЕ

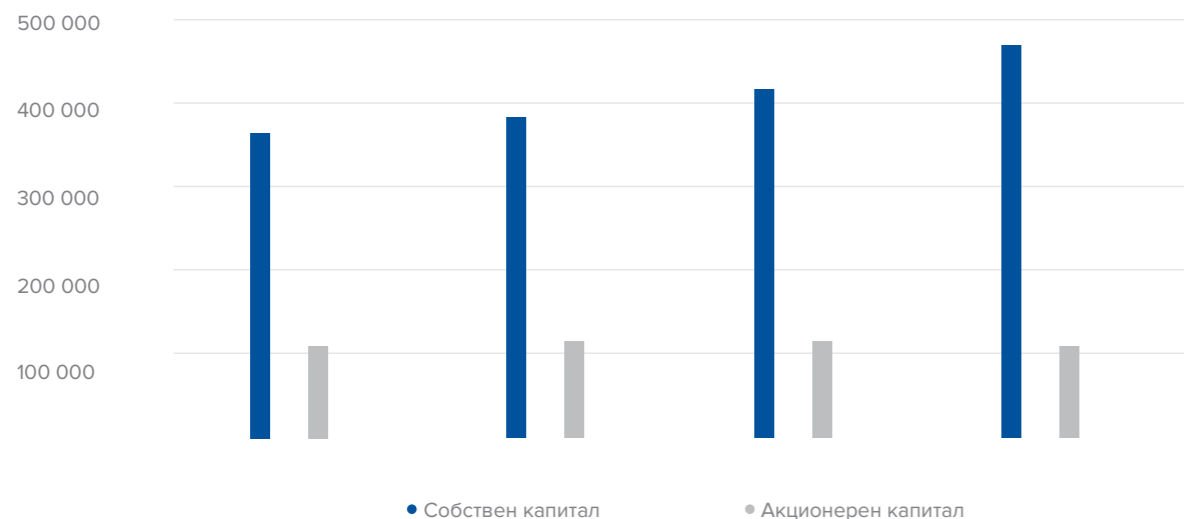

Значителният дял на привлечените средства от населението е важен и стабилен източник на ресурс за банката. Това се обуславя от избраната от банката стратегия да бъде преди всичко банка, насочена към индивидуалното банкиране на своите клиенти.

Собствен капитал

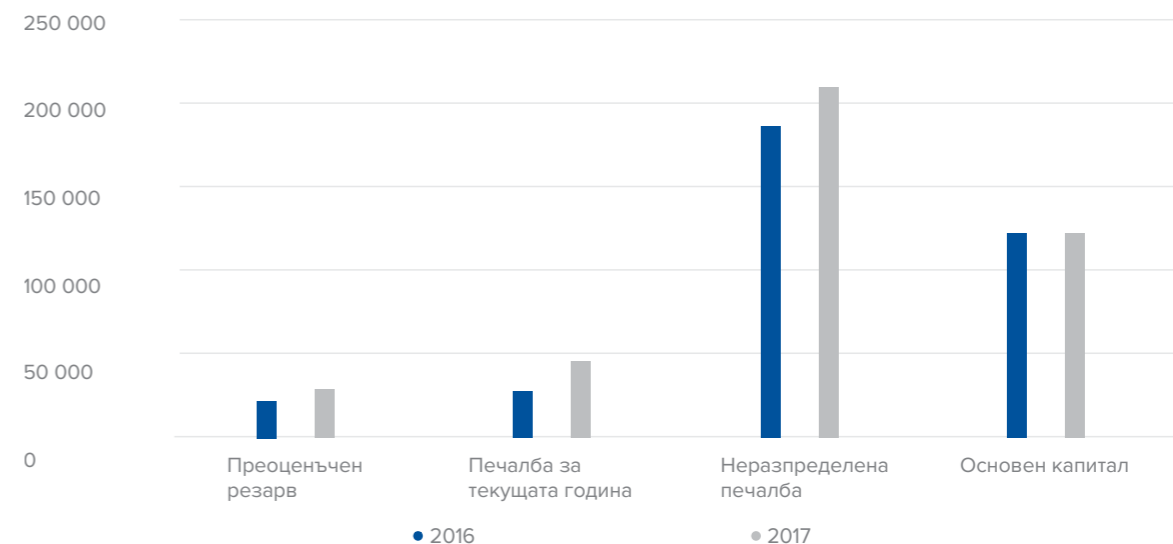
Към края на 2017 г. собственият капитал на ЦКБ АД възлиза на 461,615 хил.лв. Нарастването на собствения капитал спрямо предходната година е 10,29% и е резултат най-вече от капитализираната печалба и увеличените резерви. Към 31 декември 2017 г. емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на банката се състои от 113,154,291 броя обикновени акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Нетната печалба през 2017 г. е в размер на 36,814 хил.лв. докато към края на 2016 г. тя е 26,598 хил. лв.

НАРАСТВАНЕ НА СОБСТВЕНИЯ И АКЦИОНЕРНИЯ КАПИТАЛ

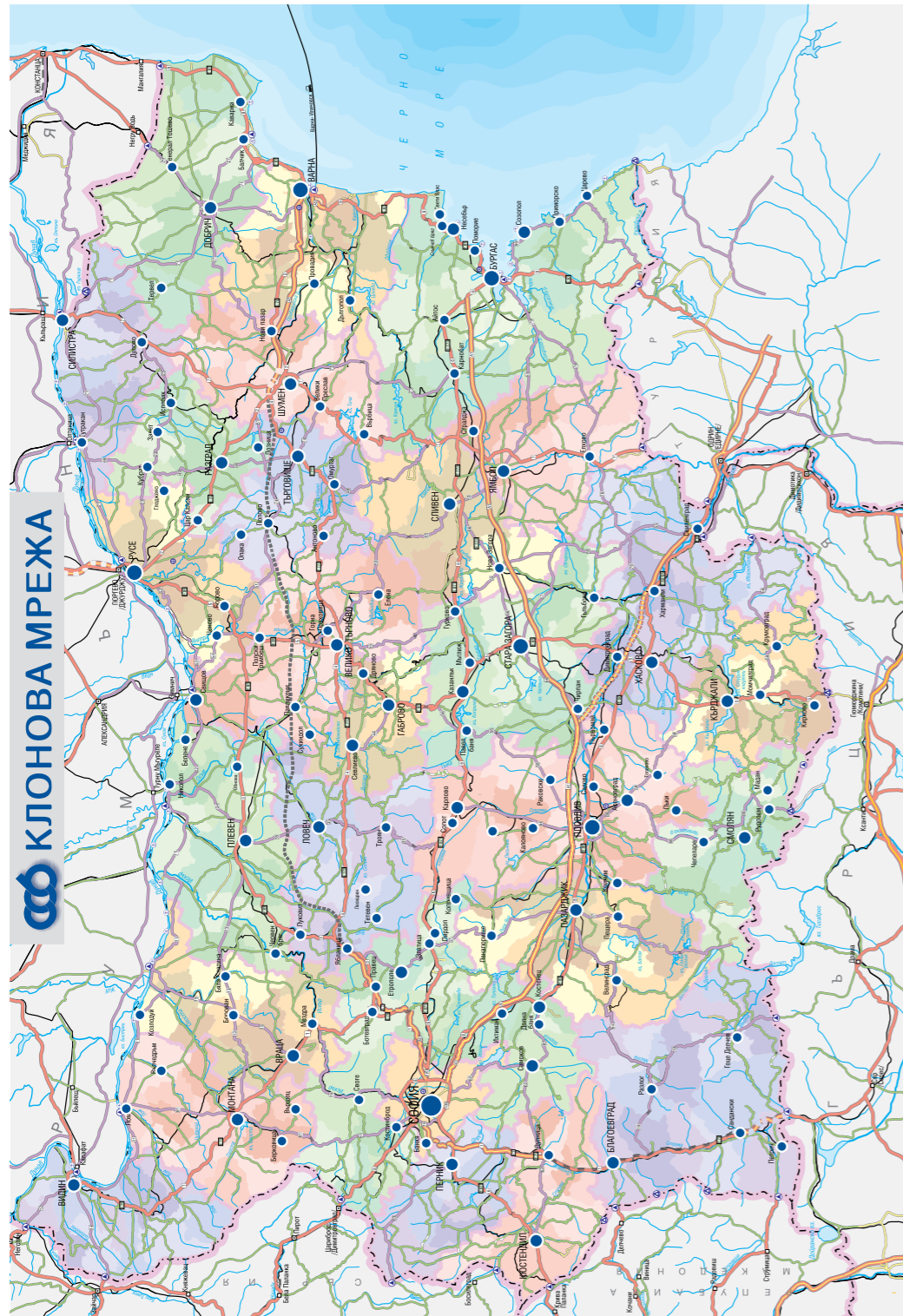
И през тази година банката продължи досегашната си политика чрез капитализация на печалбите да подпомага увеличението на капитала и активите си.

СОБСТВЕН КАПИТАЛ

„Централна кооперативна банка“ АД е публично дружество, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса от март 1999 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ №1: КЛОНОВА МРЕЖА

КЛОНОВА МРЕЖА НА ЦЕНТРАЛНА

Клон Перник
2300 Перник,
ул. Кракра Пернишки №4
тел.: 076/ 688 330

Клон Плевен
5800 Плевен,
ул. Васил Левски №150
тел.: 064/ 882 310

Клон Пловдив
4000 Пловдив,
ул. Бетовен №5
тел.: 032/ 654 950

Клон Пловдив-България
4003 Пловдив,
бул. България №31
тел.: 032/ 921 111

Клон Разград
7200 Разград,
ул. Стефан Караджа №7
тел.: 084/ 661 290

Клон Русе
7000 Русе,
пл. Хан Кубрат №1
тел.: 082/ 826 070

Клон Самоков
2000 Самоков,
ул. Търговска №33
тел.: 0722/ 68 910

Клон Свищов
5250 Свищов,
ул. Цар Освободител №104
тел.: 0631/ 61 251

Клон Севлиево
5400 Севлиево,
ул. Стара планина №70
тел.: 0675/ 85 050

Клон Силистра
7500 Силистра,
ул. Г. С. Раковски №1
тел.: 086/ 821 236

Клон Сливен
8800 Сливен, пл. Александър
Стамболийски №1
тел.: 044/ 662 945

Клон Смолян
4700 Смолян,
бул. България №11
тел.: 0301/ 62 163

Клон София град
1000 София,
ул. Г. С. Раковски №103
тел.: 02/ 9 266 114

Клон София Запад
1359 София, бул. Панчо
Владигеров, бл. 442
тел.: 02/ 9 238 022

Клон София Юг
1612 София, ж.к. Хиподрума, ул.
Емине №23
тел.: 02/ 8 188 081

Клон Стара Загора
6000 Стара Загора,
ул. Кольо Ганчев №54
тел.: 042/ 220 369

Клон Търговище
7700 Търговище,
ул. Васил Левски №5
тел.: 0601/ 69 111

Клон Хасково
6300 Хасково,
ул. Скопие №1
тел.: 038/ 607 830

Клон Централен
1463 София,
ул. Гургулят №18
тел.: 02/ 9 263 062

Клон Централно управление
1113 София,
бул. Цариградско шосе №87
тел.: 02/ 923 47 54

Клон Черно море
8130 Созопол,
ул. Аполония №11
тел.: 0550/ 26 372

Клон Шумен
9700 Шумен,
бул. Славянски №13 А
тел.: 054/ 868 930

Клон Ямбол
8600 Ямбол,
пл. Освобождение №7
тел.: 046/ 662 045

Клон Nicosia (Cyprus)
1070 Nicosia, Cyprus, 69,
Arch. Makarios III Ave., Tlais
Tower
тел.: +357 22 447 757

ПРИЛОЖЕНИЕ №2: НОСТРО СМЕТКИ

Банка	BIC	Валута	Сметка No.
KBC Bank NV, Brussels	KREDBEBB	EUR	488-5918232-05
UniCredit SPA, Milan	UNCRITMM	EUR	0995 172
Raiffeisen Bank International AG, Vienna	RZBAATWW	EUR	000-50.098.938
Landesbank Baden-Wuerttemberg, Stuttgart	SOLADEST	EUR	2809474
The Bank of New York Mellon, New York, USA	IRVTUS3N	USD	8901366536
KBC Bank NV, Brussels	KREDBEBB	CHF	488-5921128-88CHF
PostFinance AG, Berne, Switzerland	POFICHBE	CHF	91-160-3
The Bank of New York Mellon (International) Limited, London, UK	IRVTGB2X	GBP	3506738260
KBC Bank NV, Brussels	KREDBEBB	CAD	BE56488592112888CAD
Danske Bank Aktieselskab, Copenhagen	DABADKKK	DKK	3996024253
Skandinaviska Enskilda Banken AB (Publ), Stockholm	ESSESESS	SEK	52018518488
DnB NOR Bank ASA, Oslo	DNBANOKK	NOK	7001.02.05172
Sumitomo Mitsui Banking Corporation, Tokyo	SMBCJPJT	JPY	4280
PKO BANK POLSKI SA	BPKOPLPW	PLN	PL09102000161201110000005877
Central Cooperative Bank AD Skopje	CECBMK22	MKD	BBAN 320-9100030020-62
T.C. ZIRAAT BANKASI A.S., Ankara	TCZBTR2A	TRY	99902050-5001
Raiffeisen Bank SA, Bucharest, Romania	RZBRROBU	RON	RO26RZBR8000000202309461
KBC Bank, Belgium	KREDBEBB	CZK	BE56488592112888CZK
JSC IC Bank	CECBRU2K	RUB	30111810000000000001

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на Централна кооперативна банка АД.

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на Централна кооперативна банка АД („Банката“), съдържащ индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2017 и индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, индивидуалния отчет за промените в собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към индивидуалния финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Банката към 31 декември 2017 и нейните финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на индивидуалния финансов отчет“. Ние сме независими от Банката в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Определяне на обезценка за несъбираемост на предоставени кредити и аванси на клиенти

Бележки 8, 29 и 34 от индивидуалния финансов отчет

Банката отчита обезценката за несъбираемост на кредити и аванси съгласно изискванията на МСФО. Салдото на обезценката за несъбираемост в индивидуалния отчет за финансовото състояние е в размер на 118,221 хил. лв. към 31 декември 2017, както е оповестено в бележки 8, 29 и 34 от приложения индивидуален финансов отчет.

Оценката на кредитите и авансите зависи от кредитния риск, свързан с кредитополучателя. Когато има обективни доказателства, че даден кредит може да не бъде изцяло възстановен в съответствие с договорените условия, кредитният риск и оценката на кредита се преценяват на индивидуална и колективна база, въз основа на политиките и процедурите на Банката. При определяне на необходимите обезценки, ръководството прилага преценка за факторите, които намира за релевантни. Тези фактори включват финансовото състояние на кредитополучателя, периодът за реализация и оценката на обезпечението, очакваните парични потоци от дейността на кредитополучателя, икономическите условия, структурата на кредитния портфейл и предишния опит с просрочени вземания.

Поради значимостта на оценката на кредити и вземания за индивидуалния финансов отчет и поради факта, че допусканията за определяне на обезценката за несъбираемост по своята същност включват значителни преценки, ние преценихме, че определянето на обезценката на кредити и вземания е ключов одиторски въпрос

Нашите одиторски процедури бяха фокусирани върху следното:

Ние получихме разбиране за процесите и политиките, прилагани от Банката за определяне на обезценка на кредити и аванси.

Извършихме анализ на адекватността на политиките, процедурите и въведените контроли върху процесите от гледна точка на съответствието им с МСФО и добрите практики в областта.

Извършихме процедури за проверка дали контролите са създадени и въведени от Банката, както и оценка на оперативната им ефективност. Извършихме проверка и оценка на процесите за класификация на заемите и определянето на необходима обезценка, като проверихме на извадков принцип конкретни вземания от кредитния портфейл и извършихме тестове на детайлите като част от процедурите по същество относно класификацията и стойността на

кредитите. Анализирахме финансовото състояние на кредитополучателите и проучихме дали са налице отклонения при спазване на договорените условия. Взехме предвид влиянието на икономическите условия, оценката на активите, предоставени като обезпечение и други фактори, които могат да повлияят на събираемостта на кредитите и авансите, проверени на извадков принцип.

Ние приложихме професионална преценка, за да оценим допусканията използвани при определянето и изчисляването на обезценката на кредити и аванси. Извършихме проверка на изчисленията на ръководството на Банката за необходимата обезценка за несъбираемост и сравнихме получените резултати с нашите независими изчисления на база на професионалната ни преценка.

Ние извършихме оценка на адекватността на оповестяванията в индивидуалния финансов отчет, включително на оповестяванията на основните предположения и преценки.

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Управителният съвет на Банката („Ръководството“) носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Банката или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Банката („Лицата, натоварени с общо управление“) носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Банката.

Отговорности на одиторите за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е в резултат от измама, е по-висок от риска от неразкриване на съществено неправилно отчитане, което е в резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Банката.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Банката да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ВЪПРОСИ, КОИТО ПОСТАВЯТ ЗА ДОКЛАДВАНЕ ЗАКОНЪТ ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО И ЗАКОНЪТ ЗА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно “Указания относно нови разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора” на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

СТАНОВИЩЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛ. 37, АЛ. 6 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет.
- Докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания.
- В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100н, ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е представена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

ИНФОРМАЦИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛ. 33 ОТ НАРЕДБА № 38 НА КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР ОТ 25.07.2007 Г. ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ ДЕЙНОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ

На базата на извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и разбиране за дейността на Банката в хода и контекста на нашия одит на нейния индивидуален финансов отчет като цяло, ние констатирахме, че създадената и прилагана в Банката организация, свързана със съхраняването на клиентски активи, е в съответствие с изискванията на чл. 28-31 от Наредба 38 на Комисията за финансов надзор.

СТАНОВИЩЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛ. 100Н, АЛ. 10 ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛ. 100Н, АЛ. 8, Т. 3 И 4 ОТ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

На базата на извършените процедури при нашия одит и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Банката и средата, в която тя работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Банката във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от доклада за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви “в”, “г”, “е”, “з” и “и” от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на ЕС от 21 април 2004 относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

ДОПЪЛНИТЕЛНО ДОКЛАДВАНЕ ОТНОСНО ОДИТА НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛ. 100Н, АЛ. 4, Т. 3 ОТ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

Изявление във връзка с чл. 100н, ал. 4, т. 3, б. „б“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Информация относно сделките със свързани лица е оповестена в бел. 36 към индивидуалния финансов отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения индивидуален финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017, във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет

като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.
Изявление във връзка с чл. 100н, ал. 4, т. 3, б. „в” от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Нашите отговорности за одит на индивидуалния финансов отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на индивидуалния финансов отчет“, включват оценяване дали индивидуалният финансов отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за индивидуалния финансов отчет сделки и събития на Банката са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

ДОКЛАДВАНЕ СЪГЛАСНО ЧЛ. 10 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 537/2014 ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 59 ОТ ЗАКОНА ЗА НЕЗАВИСИМИЯ ФИНАНСОВ ОДИТ

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Делойт Одит“ ООД и „Грант Торнтон“ ООД са назначени за задължителни одитори на индивидуалния финансов отчет на Банката за годината, завършваща на 31 декември 2017, от Общото събрание на акционерите, проведено на 29 юни 2017, за период от една година.
- Одитът на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 на Банката представлява двадесети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на Банката, извършен от „Делойт Одит“ ООД и първи пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на Банката, извършен от „Грант Торнтон“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на Одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Банката, които не са посочени в доклада за дейността или финансовия отчет на Банката.

За Делойт Одит ООД

Асен Димов,
регистриран одитор,
отговорен за одита

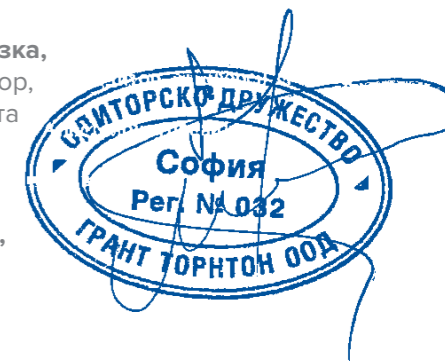

бул. Ал. Стамболийски 103
1303 София, България

2 април 2018

За Грант Торнтон ООД

Зорница Джамбазка,
регистриран одитор,
отговорен за одита
управител

Марий Апостолов,
управител

бул. Черни връх 26
1421 София, България

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА
БАНКА АД

**ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА,
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ
И ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2017

АКТИВИ	Бележка	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Парични средства и парични салда в Централната банка	4	1,797,053	1,301,490
Предоставени ресурси и аванси на банки, нетно	5	281,016	263,847
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	6	196,910	199,258
Финансови активи, държани за търгуване	7	81,775	115,047
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	8	2,214,894	2,160,083
Други активи	9	59,009	61,801
Финансови активи на разположение за продажба	10	589,318	664,189
Инвестиции в дъщерни предприятия	11	84,333	84,333
Дълготрайни активи	12	91,020	96,044
Инвестиционни имоти	14	16,519	17,222
Нетекущи активи, държани за продажба	15	-	6,817
ОБЩО АКТИВИ		5,411,847	4,970,131

ЗАДЪЛЖЕНИЯ И КАПИТАЛ	Бележка	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
ЗАДЪЛЖЕНИЯ			
Депозити от банки	16	8,434	12,451
Задължения към други депозанти	17	4,859,073	4,457,515
Други привлечени средства	18	-	39
Емитирани облигации	19	70,235	70,126
Провизии за задължения	20	-	1,034
Други задължения	21	12,490	10,410
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ		4,949,384	4,551,575
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Емитиран капитал	22.1	113,154	113,154
Премиен резерв		79,444	79,444
Резерви, включително неразпределена печалба	22.2	205,059	178,461
Преоценъчен резерв	22.3	27,144	20,899
Печалба за текущата година		36,814	26,598
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		461,615	418,556
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ И КАПИТАЛ		5,411,847	4,970,131
Условни задължения	32	162,747	174,810

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 март 2018 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 2 април 2018 г.:

Делойт Оudit ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Асен Димов,
регистриран одитор,
отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
регистриран одитор,
отговорен за одита
управител

Марий Апостолов,
управител

Приложените бележки са неделима част от този индивидуален финансов отчет.

	Бележка	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Приходи от лихви	23	144,824	150,140
Разходи за лихви	23	(25,976)	(39,836)
Нетен доход от лихви		118,848	110,304
Приходи от такси и комисиони	24	52,377	50,497
Разходи за такси и комисиони	24	(8,319)	(7,161)
Нетен доход от такси и комисиони		44,058	43,336
Нетни печалби от операции с ценни книжа	25	20,628	20,367
Нетни печалби от промяна на валутни курсове	26	495	5,955
Други нетни приходи от дейността	27	5,149	4,167
Разходи за дейността	28	(119,930)	(117,834)
Разходи за провизии за задължения	-	-	(1,034)
Нетни разходи за обезценки за несъбираемост	29	(30,727)	(34,640)
Печалба за периода преди данъчно облагане		38,521	30,621
Разходи за данъци	30	(1,707)	(4,023)
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА		36,814	26,598
Доход на акция (в лева)	31	0,34	0,24
Доход на акция с намалена стойност (в лева)	31	0,29	0,22
Друг всеобхватен доход			
Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Финансови активи на разположение за продажба, нетно от данъци		6,245	12,040
Общо друг всеобхватен доход, нетно от данъци		6,245	12,040
ОБЩ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА СЛЕД ДАНЪЦИ		43,059	38,638

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 март 2018 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 2 април 2018 г.:

Делойт Одит ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Асен Димов,
регистриран одитор,
отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
регистриран одитор,
отговорен за одита
управител

Марий Апостолов,
управител

Приложените бележки са неделима част от този индивидуален финансов отчет.

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Парични потоци от основна дейност		
Печалба преди данъци	38,521	30,621
Промяна в оперативните активи		
Намаление/ (увеличение) на предоставени ресурси и аванси на банки с падеж над 90 дни	2,151	(6,598)
Намаление/ (увеличение) на вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2,348	(46,810)
Намаление на финансовите активи за търгуване	41,999	93,820
Увеличение на предоставени кредити и аванси на клиенти	(85,538)	(108,679)
Намаление/ (увеличение) на други активи	2,793	(7,848)
Намаление/ (увеличение) на нетекущи активи, държани за продажба	6,817	(4,280)
	(29,430)	(80,395)
Промяна в оперативните пасиви:		
(Намаление)/ увеличение на депозити от банки	(4,017)	2,778
Намаление на задължения по споразумение за обратно изкупуване на ценни книжа	-	(9,000)
Увеличение на задължения към други депозанти	401,558	290,914
Намаление на други привлечени средства	(39)	(66)
(Намаление)/ увеличение на задължения за провизии	(1,034)	1,034
Увеличение на други задължения	5,585	2,137
	402,053	287,797
Други непарични трансакции, включени в печалбата преди данъци:		
Нетна загуба от инвестиционна дейност	(8,727)	(6,201)
Увеличение на коректив за обезценка на кредити и аванси към клиенти	30,727	35,674
Амортизация	9,187	9,306
Балансова стойност на отписани активи	112	7
Изменение в отсрочените данъци	37	(46)
Ефекти от амортизация на финансов пасив	109	71
Платен данък печалба	31,445	38,811
	(6,181)	(240)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	436,408	276,594
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Продажба/(придобиване) на финансови активи на разположение за продажба, нетно	81,809	(28,470)
Постъпления от продажба на финансови активи на държани до падеж, нетно	-	221,678
Плащания за покупка на Дълготрайни активи	(3,570)	(6,032)

Постъпления от продажба на Дълготрайни активи	2,771	3,548
Придобиване на инвестиционни имоти	-	(17,737)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	81,010	172,987
Парични потоци от финансова дейност		
Платени лихви по емитирани облигации	(2,535)	(3,168)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ЗА ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	(2,535)	(3,168)
УВЕЛИЧЕНИЕ НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, НЕТНО	514,883	446,413
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 33)	1,549,123	1,102,710
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 33)	2,064,006	1,549,123

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 март 2018 от:

Георги Костов
Изпълнителен
директор

Сава Стойнов
Изпълнителен
директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 2 април 2018 г.:

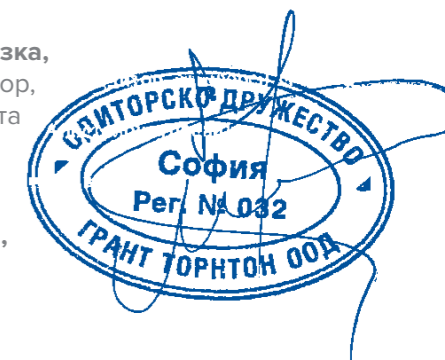
Делойт Одит ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Асен Димов,
регистриран одитор,
отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
регистриран одитор,
отговорен за одита
управител

Марий Апостолов,
управител

Приложените бележки са неделима част от този индивидуален финансов отчет.

	Емитиран капитал	Премиен резерв	Резерви, чителнонеразпределена печалба	Преоценъчен резерв	Печалба за текущата година	Общо
САЛДО КЪМ 01 ЯНУАРИ 2016	113,154	79,444	171,757	8,859	6,704	379,918
Нетна печалба за годината, включваща на 31 декември 2016	-	-	-	-	26,598	26,598
Друг сеобхвaten доход за годината, включваща на 31 декември 2016, нетно от данъци	-	-	-	12,040	-	12,040
Общо сеобхвaten доход за годината, включваща на 31 декември 2016	-	-	-	12,040	26,598	38,638
Нетна печалба за годината, включваща на 31 декември 2015, пренесена в зпределена печалба	-	-	6,704	-	(6,704)	-
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2016	113,154	79,444	178,461	20,899	26,598	418,556

Нетна печалба за годината, включваща на 31 декември 2017	-	-	-	-	36,814	36,814
Друг сеобхвaten доход за годината, включваща на 31 декември 2017, нетно от данъци	-	-	-	6,245	-	6,245
Общо сеобхвaten доход за годината, включваща на 31 декември 2017	-	-	-	6,245	36,814	43,059
Нетна печалба за годината, включваща на 31 декември 2016, пренесена в неразпределена печалба	-	-	26,598	-	(26,598)	-
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2017	113,154	79,444	205,059	27,144	36,814	461,615

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 март 2018 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Йордан Христов
Главен счетоводител

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 2 април 2018 г.:

Делойт Одит ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Асен Димов,
регистриран одитор,
отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
регистриран одитор,
отговорен за одита
управител

Марий Апостолов,
управител

Приложените бележки са неделима част от този индивидуален финансов отчет.

1. ОПЕРАТИВНА ПОЛИТИКА

Централна кооперативна банка АД, София („Банката“), ЕИК 831447150, е основана през 1991. Банката извършва дейността си съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ). Банката осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

През декември 2005 на Банката е предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър. През 2007 Банката започва да извършва банкова дейност на територията на Кипър.

Банката е публично дружество и акциите ѝ се търгуват на Българска фондова борса – София с борсов код 4CF за обикновени акции на Банката. Банката е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и е първичен дилър на операции с държавни ценни книжа.

Банката извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник съгласно разпоредбите на Закон за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК). Като инвестиционен посредник Банката спазва определени изисквания за защита на интересите на клиентите съгласно Закон за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и Наредба 38 издадена от Комисията за Финансов Надзор (КФН). Банката прилага организация, свързана със сключването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиенти, с воденето на отчетност и съхраняването на клиентски активи, съгласно изискванията на чл. 28-31 от Наредба 38. Банката прилага правила и процедури за вътрешен контрол, които да осигурят съответствие с изискванията на чл. 28-31 от Наредба 38.

Към 31 декември 2017 дейностите на Банката се извършват чрез централен офис в София, България, 47 клона и 263 изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

Крайният собственик на Банката, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса - София АД, е Химимпорт АД.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ОБЩА РАМКА ЗА ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ

Настоящият финансов отчет представлява индивидуален финансов отчет и е изготвен за годината, приключваща на 31 декември 2017. Настоящият индивидуален финансов отчет е изготвен с общо предназначение и при спазване на принципа за действащо предприятие. Сумите в индивидуалния финансов отчет са представени в хиляди български лева (хил. лв.). Индивидуалният финансов отчет на Банката е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Банката притежава контрол в дъщерните дружества Централна кооперативна банка АД Скопие, Република Македония; УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, София, Република България; и АО “ИК Банк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

В съответствие с изискванията на МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“, Банката изготвя и консолидиран финансов отчет, който ще бъде публикуван през април 2018.

Индивидуалният финансов отчет е изготвен съгласно метода на историческата цена, модифицирана с преоценката до справедлива стойност на финансови активи и пасиви, държани за търгуване, на разположение за продажба и всички дериватни договори. Кредитите и вземанията и финансовите активи до падеж са оценени по амортизирана стойност.

ПРОМЕНИ В МСФО

Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти и разяснения, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните изменения към съществуващи стандарти и нови разяснения, издадени от СМСС и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период

- **Изменение на МСС 7 Отчет за паричните потоци** - Инициатива за оповестяване – прието от ЕС на 6 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017),)
- **Изменение на МСС 12 Данъци върху дохода** - Признаване на активи по отсрочени данъци за нереализирани загуби – прието от ЕС на 6 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017).
- **Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2014-2016)“**, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МСС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 8 февруари 2018 (измененията на МСФО 12 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017).

Приемането на тези изменения към съществуващи стандарти не е довело до промени в счетоводната политика на Банката.

Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Към датата на одобряване на настоящия индивидуален финансов отчет следните нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, все още не са влезли в сила към края на отчетния период:

- **МСФО 9 Финансови инструменти** – приет от ЕС на 22 ноември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **МСФО 15 Приходи от договори с клиенти и изменения на МСФО 15** “Дата на влизане в сила на МСФО 15” - приет от ЕС на 22 септември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).
- **МСФО 16 Лизинг** – приет от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори** – Приложение на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори – прието от ЕС на 3 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 или при първоначално приложение на МСФО 9 Финансови инструменти),

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- Изменение на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти– Изясняване на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти – прието от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).
- Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2014-2016)“, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МСС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 8 февруари 2018 (измененията на МСФО 1 и МСС 28 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),

Банката очаква приемането на тези стандарти и изменения в съществуващи стандарти да не окаже съществен ефект върху индивидуалния финансов отчет на Банката в периода на първоначалното им прилагане, с изключение на:

- МСФО 9, публикуван от СМСС и приет от ЕС, е приложим задължително за периодите, започващи на или след 1 януари 2018 г.

МСФО 9 „Финансови инструменти“, който заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“, съдържа общи изисквания свързани с признаване и оценяване, обезценка, отписване и отчитане на хеджиране.

Банката е извършила идентифициране на разликите между прилаганите по МСС 39 политики и влизаните в сила изисквания на МСФО 9, свързани с методика за класификация, оценка, обезценка на финансови активи и пасиви и отчитане на хеджиране.

КЛАСИФИКАЦИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ

МСФО 9 въвежда нов подход за класификация на финансовите активи, базиран на характеристиките на паричните потоци и бизнес модела. Този универсален, принципно базиран подход, заменя съществуващите изисквания, базирани на правила.

ОТЧИТАНЕ НА ХЕДЖИРАНЕ

МСФО 9 въвежда значително променен модел за отчитане на хеджиране с разширени оповестявания на дейността по управление на риска. Новият модел уеднаква счетоводното третиране на хеджирането с дейността по управление на риска, позволявайки на предприятията по-добре да отразят тези дейности във финансовите си отчети. В допълнение, на потребителите на финансовите отчети се предоставя по-добра информация за управлението на риска и ефекта от отчитане на хеджиране върху финансовите отчети.

ОБЕЗЦЕНКА

МСФО 9 въвежда нов модел на обезценка, базиран на очаквана загуба, който изисква по-навременно признаване на кредитни загуби. Стандартът изисква отчитане на очаквани кредитни загуби от момента на първоначално признаване на финансовите инструменти.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

За целите на дефиниране на модела на очакваните кредитни загуби Ръководството на Банката е анализирано текущото състояние спрямо изискванията на МСФО 9, както и количествено изследване на очаквания ефект. Количественото отражение на МСФО 9 е определено в съответствие с възприетата от Банката методология за калкулиране на очакваните кредитни загуби и дефинираните параметри за измерване на риска.

Оценката на въздействието при първоначалното прилагане на МСФО 9 върху индивидуалния финансов отчет на Банката е свързан с прилагане на нова методика за определяне на очакваните кредитни загуби. При извършване на анализа на притежаваните от банката финансови активи не беше идентифициран съществен ефект във връзка с промяната в класификационните характеристики на новите групи финансови активи, дефинирани в съответствие с МСФО 9. Това се дължи на факта, че дефиницията за неизпълнение, прилагана за целите на вътрешното управление на риска се запазва без промяна спрямо досега използваната по МСС 39 и не се прилага съществена промяна в бизнес модела на управление на активите на Банката.

Очакваният ефект от признаване на провизии за кредитен риск по неусвоени кредитни ангажменти и финансови гаранции е в размер на 524 хил.лв.

Към датата на прилагане на стандарта за първи път, основният ефект на МСФО 9 върху Банката е в резултат от прилагането на новия модел за обезценка, базиран на очакваната кредитна загуба, което ще доведе до нарастване на обезценките по финансови активи и провизиите по условни задължения.

Ефектите от прилагането за първи път на МСФО 9 Финансови инструменти за Банката са следните:

1. Определеният от Банката прогнозиран към момента нетен ефект от рекласификация по отношение на определени финансови активи, е в размер на 526 хил.лв.;

2. Прогнозираният към момента нетен ефект от прилагането на модела на очакваните кредитни загуби във връзка с финансови активи, класифицирани като оценявани по амортизирана стойност и по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е в размер на 11,703 хил.лв., от които по неусвоени ангажменти 524 хил.лв.

Във връзка с приет Регламент ЕС 2017/2395, даващ преходните мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 спрямо собствения капитал на Банките за регулаторни цели, Централна кооперативна банка АД планира да използва напълно този режим. При анализа на способността на капитала да покрива очакваните кредитни загуби (CRD/CRR), така оповестените, прогнозираните към момента на въвеждане на стандарта, ефекти от обезценка по МСФО 9, ще окажат несъществено влияние върху регулаторните капиталови показатели (без отчитане на данъчния ефект) – намаление на Базов собствен капитал от първи ред (СЕТ1) - под 0.2% и намаление на показателите за капиталова адекватност – под 0.02 процентни пункта.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- МСФО 16 „Лизинг“

Към 31 декември 2017 Банката има поети ангажменти по оперативен лизинг като лизингополучател. Предварителната оценка показва, че тези договори отговарят на определението за лизинг съгласно МСФО 16 и съответно Банката ще признае актив за право на ползване на актива и съответстващия му пасив по отношение на тези лизингови договори, освен ако те отговарят на изискванията за ниска стойност или краткосрочност при прилагане на МСФО 16. Новото изискване за признаване актив за право на ползване на актив и съответстващо лизингово задължение се очаква да окаже влияние върху сумите, признати във финансовия отчет на Банката, като ръководството понастоящем оценява очаквания ефект.

Нови стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните стандарти и изменения на съществуващи стандарти, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия индивидуален финансов отчет:

- МСФО 14 „Разчети за регулаторни отсрочени сметки“ (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт;
- МСФО 17 “Застрахователни договори” (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021),
- Изменение на МСФО 2 „Плащане на базата на акции“ – Класифициране и измерване на сделки на базата на акции (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018);

- **Изменение на МСФО 9 “Финансови инструменти”** – Характеристики за предплащане с отрицателно обезщетение (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменение на МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“** и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия“ - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);
- **Изменения на МСС 19 “Доходи на наети лица”** – Корекция на плана, съкращаване или уреждане (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменения на МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия”** - Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия(в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменение на МСС 40 „Инвестиционни имоти“** – Прехвърляне на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2015-2017)“**, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **КРМСФО 22 „Сделки в чуждестранна валута и авансови плащания“** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- **КРМСФО 23 “Несигурност при третирането на данъка върху доходите”** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019).

Банката очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху индивидуалния финансов отчет на Банката в периода на първоначалното им прилагане.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

3.1. ОБХВАТ И ЦЕЛ

Счетоводната политика обхваща принципи и изходни положения, концепции, правила, практики, бази и процедури, възприети от ръководството за отчитане дейността на Банката и изготвяне и представяне на финансовите отчети.

Целта на счетоводната политика е да осигури необходимото организационно и методологическо единство в осъществяване на счетоводната дейност в Банката, което да гарантира вярното и честно представяне на нейното имуществено и финансово състояние в годишния индивидуален финансов отчет.

3.2. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

3.2.1. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават на пропорционална времева база, с използване на метода на ефективния лихвен процент, като се амортизира разликата между сумата при първоначалното признаване на съответния актив или задължение и сумата при настъпил падеж.

За кредити, предоставени от Банката и задължения към депозанти, където лихвата се изчислява ежедневно като се прилага договореният лихвен процент към неиздължената сума на кредита, ефективният лихвен процент се приема за приблизително равен на договорения, поради естеството на договорните отношения.

Натрупаните лихви в резултат на притежаване на ценни книжа се отчитат като приходи от лихви. Приходите от лихви включват сумата на амортизацията на дисконта, премията или друга разлика между началната отчетна сума на дълговите ценни книжа и сумата им на падежа.

При придобиване на лихвоносна инвестиция, натрупаната към момента на придобиването лихва се отчита като вземане.

Банката преустановява балансовото начисляване на лихви и не отчита приходи от лихви по вземания от момента, в който съответното вземане придобие статут на съдебно. Вземанията на Банката от лихви по съдебно вземане, възникнали след датата, на която вземането е придобило статут на съдебно, се начисляват балансово и отчитат като приходи от лихви при погасяването им.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2.2. Такси и комисиони

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за разплащателни операции в лева и чуждестранна валута, такси за отпускане и управление на кредити, за откриване на акредитиви и издаване на гаранции. Таксите и комисионите се начисляват, когато са заработени или дължими.

Комисионите, възникващи от сделки в чуждестранна валута, се признават в отчета за всеобхватния доход при получаването им. Таксите и комисионите за отпускане и управление на кредити, когато са част от ефективния им доход, се разсрочват чрез амортизирането им за срока на действие на кредита и се признават като текущ финансов приход през този период чрез корекция на ефективния лихвен доход.

3.2.3. Операции в чуждестранна валута

Сделките, осъществени в чуждестранни валути, са преизчислени в лева по курсовете на БНБ за деня на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута са преизчислени в лева към деня на изготвянето на отчета за финансовото състояние по обменните курсове на БНБ за същия ден.

Нетните печалби и загуби, възникнали като резултат от преизчисляване по курсовете на БНБ за деня на сделката, са отчетени в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали. Банката извършва ежедневна преоценка на всички валутни балансови активи и пасиви и задбалансови позиции съобразно курса на БНБ за съответния ден, с изключение на немонетарни позиции в чуждестранна валута по смисъла на МСС 21, които се отчитат по валутния курс на датата на транзакцията. Нетните печалби и загуби, възникнали от преоценката на балансовите валутни позиции, са отчетени в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали.

От 2002 българският лев е обвързан с еврото в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Обменните курсове към 31 декември 2017 и 2016 между долара на САЩ и българския лев са:

31 декември 2017	31 декември 2016
1 долар на САЩ =1.63081 лева	1 долар на САЩ =1.85545 лева

Функционалната валута на клона на Банката в Република Кипър е евро.

3.2.4. Финансови активи

Финансовите активи, държани за търгуване, са придобити с цел получаване на печалба, произтичаща от краткосрочни колебания в цените или дилърския марж или са финансови активи, включени в портфейл, за който съществува вероятност за краткосрочно реализиране на печалба. Към тях се отнасят придобитите с цел търговия сконтови и лихвоносни държавни и корпоративни ценни книжа, както и придобити капиталови инвестиции във финансови и нефинансови предприятия, в които Банката не притежава контролно участие.

Финансовите активи на разположение за продажба са тези финансови активи, които не са държани от Банката за търгуване, до падеж и не представляват кредити и вземания, възникнали първоначално в Банката. Финансовите активи на разположение за продажба представляват придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценни книжа, както и придобити капиталови инвестиции във финансови и нефинансови предприятия.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Финансовите активи, държани до настъпване на падеж, са с фиксирано плащане и фиксиран падеж, които Банката има намерение и възможност да държи до настъпване на падежа им, независимо от евентуалната възможност да бъдат изтъргувани в бъдеще при възникнали благоприятни условия. Тези активи представляват придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценни книжа.

Кредитите и авансите, възникнали първоначално в Банката с фиксиран падеж, са финансови активи, създадени посредством директното предоставяне от страна на Банката на пари или услуги на дадени клиенти с фиксиран падеж.

Признаване

Финансовите активи се признават само когато Банката стане страна по договорните разпоредби на инструмента. Първоначалното им отчитане е на датата на уреждане (плащане) на договора.

Първоначална оценка

Първоначалното признаване на финансовите активи, държани за търгуване, се оценяват по справедлива стойност. Всички разходи, които се отнасят пряко към придобиването на финансов актив се отчитат, като текущи.

Първоначално финансовите активи, различни от финансови активи, държани за търгуване, се оценяват по справедлива стойност, която е равна на сумата от справедливата стойност на направеното вложение и разходите по сделката. Разходите по извършването на сделката, които се включват в цената на придобиване са хонорари, комисиони и други възнаграждения, изплатени на агенти, брокери, консултанти, дилъри и други, пряко ангажирани със сделката

лица, данъци, такси, разрешения и други, изплатени на борси и на регулаторни органи. Всички останали разходи се отчитат като текущи за периода на възникването им. В цената на придобиване не се включват и присъщите за финансовия актив лихви, които не са платени към датата на придобиване. Те се отразяват като вземане.

Последваща оценка

След първоначалното признаване, финансовите активи, държани за търгуване, се оценяват по справедлива стойност. Справедливата стойност се определя на база публикувана ценова котировка на активен пазар. Разликата между отчетната стойност на финансовия актив и неговата справедлива стойност се отчита като текущ финансов приход или текущ финансов разход в периода на възникването ѝ.

След първоначалното признаване, финансовите активи на разположение за продажба се оценяват по справедлива стойност. Справедливата стойност се определя на база на публикувана котировка на активен пазар или други надеждни модели за оценка, които отразяват специфичните обстоятелства на емитента. Разликата между отчетната стойност на тези финансови активи и справедливата им стойност се отчита като увеличение или намаление на преоценъчен резерв. След първоначалното признаване, капиталови инструменти, класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, за които няма котировки на активен пазар и/или за които не могат да се приложат други надеждни модели за оценка, се оценяват по цена на придобиване.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

След първоначалното признаване, финансовите активи, държани до падеж, се отчитат по амортизирана стойност по метода на ефективната лихва и не се преоценяват. Амортизираната стойност е първоначалната стойност (цена на придобиване) на актива, коригирана в посока увеличение с акумулираната амортизация на всяка разлика между първоначалния размер и размера при падежа и в посока намаление с вноските за погасяване на главницата, акумулираната амортизация на всяка разлика между първоначалния размер и размера на падежа и разходите за обезценка и/или несъбираемост. Амортизацията се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент.

След първоначалното признаване, кредитите и авансите, възникнали първоначално в Банката с фиксиран падеж се отчитат по амортизирана стойност по метода на ефективната лихва и не се преоценяват.

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на актива, увеличена с натрупаната амортизация за всяка разлика между първоначалния размер и размера при падежа, минус вноските за погасяване на главницата и разходите за обезценка и/или несъбираемост. Амортизацията се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент.

Отписване

Отписването на финансовите активи се извършва при изгубване от страна на Банката на контрол върху договорните права, по повод реализиране на правата, свързани с актива, отказ от правата, свързани с актива и изтичане на срока за реализиране на правата, свързани с актива, като всяка нетна печалба или загуба от отписването се отразява в отчета за всеобхватния доход през периода на възникването ѝ. Формираният към датата на отписването преоценъчен резерв се отразява като текущ финансов приход или текущ финансов разход.

Обезценки за несъбираемост

Финансовите активи се обезценяват при наличие на индикация за обезценка: има информация за финансови затруднения; има реални договорни нарушения; други индикации.

Финансовите активи на разположение за продажба и отчитани по справедлива стойност се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на годишния финансов отчет, доколкото наличието на обезценка не е намерило отражение в извършената преоценка към датата на годишния финансов отчет. При наличие на условия за обезценка се определя възстановимата стойност на финансовите активи. При условие, че очакваната възстановима стойност на финансовите активи е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка, както следва:

- при условие, че към момента на обезценката няма формиран преоценъчен резерв – разликата между отчетната стойност и очакваната възстановима стойност се отразява като текущ финансов разход и намаляване стойността на финансовите активи;
- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е положителна величина и е по-малък от размера на обезценката – в този случай с частта от обезценката до размера на преоценъчния резерв се намалява отчетната стойност на активите и размера на преоценъчния резерв /който остава с нулева стойност/. Останалата част от обезценката се отнася като текущ финансов разход и намаление на отчетната стойност на активите;

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е отрицателна величина – разликата между балансовата стойност и очакваната възстановима стойност се отразява като текущ финансов разход и намаляване стойността на финансовия актив, а отрицателната величина на преоценъчния резерв се прехвърля и намира отражение в текущите финансови разходи;

- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е положителна величина и е по-голям от размера на обезценката – в този случай с размера на обезценката се намалява стойността на инвестицията и размера на преоценъчния резерв.

Финансовите активи, държани от Банката до настъпване на падеж, се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на годишния финансов отчет. Обезценките за несъбираемостта притежавани от Банката ценни книжа, отчетени по амортизирана стойност, се определят като разлика между отчетната стойност и сегашната стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. При условие, че сегашната стойност на бъдещите парични потоци на ценните книжа е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка. Разликата се отчита като текущ финансов разход и намаляване на стойността на ценните книжа. Намаляването на обезценките за несъбираемост се отчита в отчета за всеобхватния доход за съответния период. Възстановени суми, отписани преди това, се приемат за приход чрез намаляване на обезценките за несъбираемост за годината.

Кредитите и авансите, възникнали първоначално в Банката с фиксиран падеж, се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на годишния финансов отчет. Обезценките за несъбираемостта предоставени от Банката кредити, отчетени по амортизирана стойност, се определят като разлика между отчетната стойност и сегашната стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент, ако това е необходимо. Ръководството определя очакваните бъдещи парични потоци след преглед на индивидуалните кредитополучатели, кредитните експозиции и други оказващи влияние фактори. При условие, че сегашната стойност на бъдещите парични потоци на кредитите е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка. Разликата се отчита като текущ финансов разход и намаляване на стойността на кредитите. Намаляването на обезценките за несъбираемост се отчита в отчета за всеобхватния доход за съответния период. Възстановени суми, отписани преди това, се приемат за приход чрез намаляване на обезценките за несъбираемост за годината. Несъбираемите кредити и аванси, които не могат да бъдат възстановени и са напълно обезценени, се отписват и се нетират от акумулираната обезценка за несъбираемост. Тези кредити се отписват след приключване на всички необходими правни процедури и след като сумата на загубата е окончателно определена.

Банката е възприела методология за изчисляване на провизиите за обезценка на кредити, базирана на МСФО. Банката класифицира кредитите в две групи. Извън групата на обслужваните кредити и кредитите с несъществен размер от групата необслужвани, и при условие, че Банката не разполага с очакваните бъдещи парични потоци или предоставените такива от длъжника не са надеждни в достатъчна степен, се прилагат проценти, с които се намаляват договорните парични потоци с цел определяне на очакваните парични потоци, които след това се дисконтират с ефективния лихвен процент, както е посочено по-горе. За целите на определяне на провизиите за обезценка на кредити се признават ликвидни обезпечения, като стойността с която участват при формирането на провизиите се определя в зависимост от вида на обезпечението и неговото състояние

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Сумата на загубите, които не са конкретно идентифицирани, но на база предходен опит могат да бъдат очаквани за група от кредити с подобни рискови характеристики, също се начисляват като разход за провизии и намаляват отчетната стойност на кредитите. Загубите се оценяват на базата на исторически опит, кредитния рейтинг на клиентите и икономическата среда, в която са поставени кредитополучателите.

Сумата на загубите, определени за кредитите с несъществен размер от групата необслужвани на база колективна оценка, също се начисляват като разход за провизии и намаляват отчетната стойност на кредитите

3.2.5. Инвестиции в дъщерни дружества

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Банката. Налице е контрол, когато Банката е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от участието в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

В индивидуалния финансов отчет на Банката акциите и дяловете в дъщерни дружества първоначално се признават по цена на придобиване. Последващо Банката извършва периодичен преглед за наличие на обезценка. Обезценката се признава в отчета за всеобхватния доход като загуби от обезценка на инвестиции в дъщерни предприятия.

Дивидентите от дъщерни дружества, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход, когато правото на Банката да получи дивидент е установено.

3.2.6. Вземания и задължения по споразумения за обратно изкупуване

Вземанията и задълженията по споразумения за обратно изкупуване се отчитат по цена на придобиване, която е равна на справедливата стойност на пласираните/ привлечените от Банката средства, обезпечени със стойността на ценните книжа. Дължимите лихви за предоставеното/ полученото финансиране за срока на споразумението се осчетоводяват и признават като приходи/ разходи за лихви в периода на възникването им.

Ценните книжа, заложили като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се отписват от индивидуалния отчет за финансовото състояние на Банката в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

Ценните книжа, получени като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се

записват в отчета за финансово състояние на Банката в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

3.2.7. Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти, за целите на съставяне на отчета за паричните потоци, включват паричните средства, салдата по сметките в Централната банка (БНБ) и ностро сметките, които представляват разплащателни сметки в други банки без ограничения при използването им, както и предоставени ресурси, кредити и аванси на други банки с падеж до 3 месеца.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2.8. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

МСФО 7 “Финансови инструменти: Оповестяване”, изисква в бележките към финансовите отчети да се оповести информация за справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Политиката на Банката е да оповестява информация за справедливата стойност на тези активи и пасиви, за които има налична пазарна информация и чиято справедлива стойност е съществено различна от отчетната стойност. Справедливата стойност на паричните средства и паричните еквиваленти, депозитите и кредитите, предоставени от Банката, другите вземания, депозитите, заемите и другите краткосрочни задължения се доближава до балансовата стойност. Според ръководството, при съществуващите обстоятелства, отчетените възстановими стойности на финансовите активи и пасиви са най-достоверни и полезни за целите на индивидуалния финансов отчет.

За признатите в отчета за финансово състояние активи и пасиви по справедлива стойност, Банката оповестява за всеки клас финансови инструменти нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

Йерархия на справедлива стойност

Банката използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителска техника:

- Ниво 1: котиран (некоригиран) цена на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

3.2.9. Нетирание

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2.10. Провизии за кредитни ангажименти и други задължения

Размерът на провизии за гаранции, други задбалансови кредитни ангажименти и други задължения се признава за разход и пасив, когато Банката има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и когато е вероятно определен поток, включващ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се отнасят в отчета за всеобхватния доход за съответния период.

3.2.11. Деривати

Дериватите се отчитат по справедлива стойност и се признават в отчета за финансовото състояние като деривати за търгуване. Справедливата стойност на дериватите се основава на пазарната цена или сходни модели за оценка. Дериватите активи се представят като част от финансовите активи, държани за търгуване, а дериватите пасиви се представят като част от други задължения. Промяната в справедливата стойност на дериватите за търгуване се признава като част от нетния приход от търговски операции в отчета за всеобхватния доход.

3.2.12. Дълготрайни материални и нематериални активи

Дълготрайните материални и нематериални активи са придобити и притежавани от Банката разграничими нефинансови ресурси, които се използват за производство и/или продажба на услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели. Те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Амортизациите на дълготрайните материални и нематериални активи са изчислени по линейния метод, така че изхабяването им да отговаря на предвидения за тях срок на ползване. Годишните амортизационни норми са следните:

Сгради	4%	25 години
Стопански инвентар	15%	7 години
Транспортни средства	15%	7 години
Други активи	15%	7 години
Специфично оборудване, кабелни мрежи и охранителни системи	4%	25 години
Оборудване, включващо хардуер и софтуерни продукти	20%	5 години

Амортизации не се начисляват на земи, активи за препродажба, активи в процес на придобиване, активи в процес на ликвидация и напълно амортизираните активи до остатъчната им стойност.

Ръководството на Банката е извършило към датата на изготвяне на годишния индивидуален финансов отчет проверка за обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи. Не са установени условия за наличие на обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи, поради което те не са обезценявани.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2.13. Отчитане на договори за оперативен лизинг

В случаите, когато Банката е лизингополучател по договор за оперативен лизинг, получените по договора активи не се отразяват в индивидуалния отчет за финансовото състояние на Банката. Извършените от страна на Банката плащания по договора се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

В случаите, когато Банката е лизингодател по договор за оперативен лизинг, активите, отдадени от Банката по договора, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Банката и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета от Банката по отношение на подобни активи, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения”

или МСС 38 „Нематериални активи”. Доходът от оперативния лизингов договор се признава от страна на Банката директно като приход в отчета за всеобхватния доход за съответния отчетен период.

3.2.14. Активи, придобити от обезпечения

Недвижими имоти и движими вещи, придобити от Банката като кредитор по отпуснати и необслужвани кредити се класифицират като активи, придобити от обезпечения и се отчитат първоначално по цена на придобиване. След първоначалното им признаване, тези активи се отчитат по по-ниската от текущата им балансова стойност или тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на тези активи до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката. За тези активи не се начислява амортизация.

3.2.15. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти са придобити и притежавани от Банката недвижими имоти / земя и сгради/, които Банката няма да използва в дейността си, и които Банката държи с цел получаване на доходи от наеми и/или за увеличаване на стойността на капитала. Инвестиционният имот се оценява първоначално по неговата цена на придобиване. Разходите по сделката се включват в първоначалната оценка. Като своя счетоводна политика относно последващото им отчитане, Банката приема модела на цената на придобиване в съответствие с изискванията на МСС 16. В тази връзка те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Амортизации се начисляват на придобитите като инвестиционни имоти сгради, като се прилага линейния метод. Годишната им амортизационна норма е 4% (25 години). Не се начисляват амортизации на придобитите като инвестиционни имоти земи.

3.2.16. Данъчно облагане

Данък печалба е начислен въз основа на приходите за периода и включва текущ и отсрочен данък. Данъците са в съответствие с българското данъчно законодателство.

Текущият данък се изчислява на базата на облагаемата печалба, коригирана с някои непризнати за данъчни цели приходи и разходи на счетоводния финансов резултат, отчетен съгласно българското счетоводно законодателство, приложимо за банки.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви. Отсроченият данък отразява нетния данъчен ефект на всички временни разлики между

балансовата стойност на активите и пасивите за целите на финансовия отчет и стойностите, изчислени за данъчни цели. Отсрочените данъчни активи и задължения се изчисляват чрез използване на данъчни ставки, които се очаква да бъдат прилагани за облагаемия доход за годините, за които се очаква тези временни разлики да бъдат възстановени или уредени. Оценката на отсрочените данъчни активи и задължения отразява данъчните последствия, които ще възникнат от начина, по който Банката очаква, на датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние, да възстанови или да уреди отчетната стойност на нейните активи и пасиви. Отсрочените данъчни активи и задължения се признават, независимо от това кога ще се прояви с обратна сила временната разлика.

Данъчният ефект, свързан със сделки или други събития, отчетени в отчета за всеобхватния доход, също се отчита в отчета за всеобхватния доход и данъчният ефект, свързан със сделки и други събития, отчетени директно в собствения капитал, също се признава директно в собствения капитал.

Задълженията по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Активи по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, в която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Текущите и отсрочени данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба за периода, освен в случаите, когато тези данъци възникват от сделка или събитие, отчетено за същия или различен период директно в собствения капитал. Отсрочени данъци се начисляват или приспадат директно от собствения капитал, когато тези данъци се отнасят за позиции, които се начисляват или приспадат през същия или различен период директно в собствения капитал.

3.2.17. Оперативни сегменти

Банката не оповестява информация по оперативни сегменти, тъй като счита, че бизнес дейностите, съставляващи банковата ѝ дейност, имат сходни икономически характеристики, няма съществени различия в естеството на предлаганите продукти и регулаторната среда, в която се извършват. Оперативните резултати от дейността се преглеждат и оценяват от ръководството на Банката на регулярна база. Банката не идентифицира отделни сегменти, които да отговарят на насоките, посочени в МСФО 8 Оперативни сегменти.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.3. ПРИБЛИЗИТЕЛНИ ОЦЕНКИ, ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ И ОБЛАСТИ НА НЕСИГУРНОСТ

Изготвянето на финансови отчети изисква ръководството да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху балансовите стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода, и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на индивидуалния финансов отчет и бъдещите действителни резултати е възможно да се различават от тези оценки.

Най-значимите области на несигурност, за които се изискват оценки и предположения при прилагането на счетоводните политики на Банката, са следните:

- Справедлива стойност на финансовите инструменти;
- Провизии за загуби от обезценка на кредити;
- Полезен живот на амортизируемите активи;
- Обезценка на финансови активи на разположение за продажба и финансови активи държани до падеж.

През последните няколко години в резултат на глобалната икономическа криза, засегнала различните индустрии и отрасли в българската икономика е отбелязан спад в нивото на икономическо развитие, което поражда несигурност и риск за тяхното развитие в обозримо бъдеще. Спадът в нивата на развитие на икономиката води до увеличение на рисковете на икономическата среда, в която Банката оперира. В следствие на това размерът на загубите от обезценка по кредити и аванси, финансови активи на разположение за продажби, други финансови инструменти, а също така и стойностите на другите счетоводни приблизителни оценки, в последващи отчетни периоди биха могли да се отличават от определените и отчетени в настоящия индивидуален финансов отчет. Възвръщаемостта от кредитите и адекватността на признатите загуби от обезценка, както и поддържането на ликвидността на Банката са в зависимост от финансовото състояние на кредитополучателите и възможността им да погасяват задълженията си на договорените падежни дати в последващи отчетни периоди. Ръководството на Банката прилага необходимите процедури за управление на тези рискове, както е оповестено в бел. 34.

3.4. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

Банката определя своя капацитет за поемане на риск като сумата на финансовите ресурси, които са на разположение за покриване на загуби, които биха били породени от рисковия профил на Банката. Финансовите ресурси са класифицирани в нива на рисков капитал

според тяхната способност да покриват загуби, способност да отсрочват плащания, и според тяхната стабилност.

Банката следи разпределението на финансовите ресурси в нива на рисков капитал посредством Комитет за управление на активите и пасивите. Политиката за управление на капитал на Банката се преглежда регулярно от Управителния съвет на Банката.

Банката изчислява, следи и обявява рисковия си капитал за всички главни рискови категории – кредитен, пазарен и операционен риск. При управлението на рисковия си капитал, Банката следва регулаторно определените указания, както и своите собствени цели. За 2017 г. и 2016 г. Банката е спазила регулативните изисквания за минимална капиталова адекватност, като поддържаните от банката нива на капиталова адекватност надвишават регулативните изисквания.

4. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Парични средства в брой:		
В български лева	157,655	158,476
В чуждестранна валута	71,428	62,607
Парични средства на път:		
В български лева	1,862	1,173
В чуждестранна валута	220	18
Парични салда в Централната банка:		
Текуща сметка в български лева	1,564,600	1,077,200
Текуща сметка във валута	77	2
Резервен обезпечителен фонд RINGS	1,211	2,014
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА	1,797,053	1,301,490

Текущата сметка в БНБ се използва за пряко участие на паричния пазар и на пазара на държавни ценни книжа, както и за целите на междубанковия сетълмент в страната.

Търговските банки в България са задължени да поддържат минимален резерв при БНБ. Задължителният минимален резерв, който е безлихвен, се определя като процент от привлечените средства в лева и в чуждестранна валута, периодично определян от БНБ. Тези резерви се регулират на месечна база, като недостигът по тях води до начисляването

на наказателни лихви. Централната банка не налага ограничения върху използването на минималните резерви като дневни отклонения в рамките на едномесечния период за регулиране са допустими.

В съответствие с разпоредбите на Централната банка, Банката заделя резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през системата за брутен сетълмент в реално време RINGS.

5. ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ, НЕТНО

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Срочни депозити в местни банки		
В български лева	8,000	17,000
В чуждестранна валута	27,727	94,962
Срочни депозити в чуждестранни банки в чуждестранна валута и gpecy	192,351	116,037
Ностро сметки в местни банки		
В български лева	152	13
В чуждестранна валута	5	6
Ностро сметки в чужди банки в чуждестранна валута	56,494	40,053
Обезценки за несъбираемост	(3,713)	(4,224)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ, НЕТНО	281,016	263,847

6. ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

Към 31 декември 2017 Банката има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на обща стойност 196,910 хил. лв., в това число вземанията по лихви. Част от тях в размер на 54,933 хил. лв. са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа на приблизително същата стойност. Останалата част в размер на 141,977 хил. лв. са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, чиято стойност е по-голяма от стойността на предоставения ресурс. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2018.

Към 31 декември 2016 Банката има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на обща стойност 199,258 хил. лв., в това число вземанията по лихви.

7. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ

Финансовите активи, държани за търгуване, се състоят от търгуеми ценни книжа, включващи размера на начислените лихви, на базата на техния оригинален матуритет, както и деривати, държани за търгуване, както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Дългосрочни български държавни облигации	2	1,411
Чуждестранни държавни облигации	940	922
Български корпоративни ценни книжа	79,808	112,693
Деривати, държани за търгуване	1,025	21
ОБЩО ЦЕННИ КНИЖА ЗА ТЪРГУВАНЕ	81,775	115,047

ДЪЛГОСРОЧНИ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ОБЛИГАЦИИ

Към 31 декември 2017 и 2016 дългосрочните облигации, съответно в размер на 2 хил. лв. и 1,411 хил. лв., са представени по справедлива стойност и включват ценни книжа, емитирани от българското правителство.

ЧУЖДЕСТРАННИ ДЪРЖАВНИ ОБЛИГАЦИИ

Към 31 декември 2017 и 2016 чуждестранните държавните облигации са в размер на 940 хил. лв. и 922 хил. лв. и са на страна извън Европейския съюз.

БЪЛГАРСКИ КОРПОРАТИВНИ ЦЕННИ КНИЖА

Към 31 декември 2017 Банката притежава корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия на стойност 79,808 хил. лв., като част от тях в размер на 56,031 хил. лв. представляват част от капитала на български публични търговски дружества, които се търгуват на Българска фондова борса и са представени в отчета по справедлива стойност.

Към 31 декември 2017 Банката притежава дялове в договорни фондове на обща стойност 11,661 хил. лв.

Към 31 декември 2017 Банката притежава облигации на две търговски дружества на стойност 12,116 хил. лв.

7. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към 31 декември 2016 Банката притежава корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия на стойност 112,693 хил. лв., като част от тях в размер на 88,381 хил. лв. представляват част от капитала на български публични търговски дружества, които се търгуват на Българска фондова борса и са представени в отчета по справедлива стойност.

Към 31 декември 2016 Банката притежава дялове в договорни фондове на обща стойност 11,253 хил. лв.

Към 31 декември 2016 Банката притежава облигации на две търговски дружества на стойност 13,059 хил. лв.

ДЕРИВАТИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ

Към 31 декември 2017 и 2016 дериватите държани за търгуване съответно в размер на 1,025 хил. лв. и 21 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

БЪЛГАРСКИ ЦЕННИ КНИЖА, ЗАЛОЖЕНИ КАТО ОБЕЗПЕЧЕНИЕ

Към 31 декември 2017 и 2016 няма заложен като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки държавни облигации, емитирани от българското правителство.

8. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО

(А) АНАЛИЗ ПО ВИДОВЕ КЛИЕНТИ

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Граждани:		
В български лева	656,450	458,581
В чуждестранна валута	46,944	49,449
Предприятия:		
В български лева	815,324	824,700
В чуждестранна валута	814,397	918,290
Обезценка за несъбираемост	(118,221)	(90,937)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО	2,214,894	2,160,083

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2017 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 14 514 хил. лв. (2016: 243 хил. лв.), включително резултат от сделки.

8. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

(Б) АНАЛИЗ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ОТРАСЛИ

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Селско и горско стопанство	59,114	65,064
Промисленост	81,919	74,752
Строителство	249,558	288,903
Търговия и финанси	1,010,851	1,075,182
Транспорт и комуникации	124,758	138,106
Граждани	703,394	508,030

Други	103,521	100,983
	2,333,115	2,251,020
Обезценка за несъбираемост	(118,221)	(90,937)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО	2,214,894	2,160,083

(В) ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на базисен лихвен процент на Банката или друг лихвен индекс /SOFIBOR, EURIBOR, LIBOR/ плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 6%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

9. ДРУГИ АКТИВИ

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Отсрочени данъчни активи	314	277
Текущи данъчни активи	13	6
Разходи за бъдещи периоди	2,169	2,258
Учредени вещни права за ползване на сгради	33,026	39,508
Активи, придобити от обезпечения	16,289	11,440
Други активи	7,198	8,312
ОБЩО ДРУГИ АКТИВИ	59,009	61,801

Разходите за бъдещи периоди представляват предплатени суми за реклама, наеми, застраховки и др.

Учредените вещни права за ползване на сгради са получени, както следва:

- през месец декември 2008 от две български търговски дружества. Правата се отнасят за две масивни административни сгради, намиращи се в идеалния център на гр. София, които се използват за нуждите на Централното управление на Банката. Правото на ползване върху едната сграда е учредено за срок от 98 месеца за сумата от 5,372 хил. евро. Правото на ползване върху другата сграда е учредено за срок от 149 месеца за сумата от 15,598 хил. евро.

9. ДРУГИ АКТИВИ(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- през месец юни 2010 от едно българско търговско дружество. Правата се отнасят за четиринадесет масивни административни сгради, намиращи се в няколко големи градове на територията на страната, които ще се използват за клонове на Банката. Правата на ползване върху сградите са учредени за срокове в рамките между 115 и 120 месеца за сума в общ размер на 20,327 хил. лв.
- през месец декември 2010 е удължен срокът на правото на ползване върху една от административните сгради, намираща се в идеалния център на град София. Срокът е удължен с три месеца за сума в размер на 292 хил. евро.
- през месец юни 2011 от едно българско търговско дружество. Правата се отнасят за единадесет масивни административни сгради, намиращи се в няколко големи градове на територията на страната, които ще се използват за клонове на Банката. Правата на ползване върху сградите са учредени за срок от 132 месеца за сума в общ размер на 12,797 хил. лв.
- в периода юли – декември 2014 от две български търговски дружества. Правата се отнасят за тринадесет масивни административни сгради, намиращи се в различни градове на територията на страната, които ще се използват за клонове и офиси на Банката. Правата на ползване върху сградите са учредени за срокове в рамките между 115 и 137 месеца за сума в общ размер на 11,937 хил. лв.
- през месец декември 2016 от едно българско търговско дружество. Правата се отнасят за самостоятелно обособени обекти /офиси/ в масивна административна сграда в гр. София, които ще се използват за осъществяване на банкова дейност. Правата на ползване върху самостоятелно обособените обекти /офиси/ са учредени за срок от 180 месеца за сума в размер на 2,100 хил. евро.
- през месец март 2017 от едно българско търговско дружество. Правата се отнасят до масивна административна сграда в гр. София, която ще се използва за осъществяване на банкова дейност. Правата на ползване върху сградата са учредени за срок от 24 месеца за сума в размер на 1,318 хил. евро.

В балансовата стойност на учредените вещни права са отразени и направените разходи за данъци и такси във връзка с учредяването им. Балансовата стойност за всяко едно право на ползване се амортизира на равни части за съответния период на ползването на сградите.

10. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА, НЕТНО

Финансовите активи на разположение за продажба се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Средносрочни български държавни облигации	11,816	72,612
Дългосрочни български държавни облигации	289,688	355,278
Чуждестранни държавни облигации	165,111	109,922
Капиталови инвестиции във финансови институции	9	9
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	79,841	78,439
Български корпоративни ценни книжа	36,258	42,589
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	8,425	5,340
Обезценка за несъбираемост	(1,830)	-
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА	589,318	664,189

10. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА, НЕТНО (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

БЪЛГАРСКИ ЦЕННИ КНИЖА, ЗАЛОЖЕНИ КАТО ОБЕЗПЕЧЕНИЕ

Към 31 декември 2017 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 235,668 хил. лв. са заложени като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки.

Към 31 декември 2016 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 139,061 хил. лв. са заложени като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки.

КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ ВЪВ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ

Към 31 декември 2017 капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговска банка.

КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ В НЕФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ

Към 31 декември 2017 капиталовите инвестиции в нефинансови институции представляват акции в търговски дружества и дялове в договорни фондове.

Към 31 декември 2017 г. стойността на капиталови инвестиции в нефинансови институции, които са оценени по справедлива стойност е в размер на 76,451 хил. лв. Останалата част от инвестициите в нефинансови институции се оценяват по цена на придобиване и към датата на настоящия финансов отчет са в размер на 3,390 хил. лв.

БЪЛГАРСКИ КОРПОРАТИВНИ ЦЕННИ КНИЖА

Към 31 декември 2017 българските корпоративни ценни книжа за продажба представляват облигации. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

ЧУЖДЕСТРАННИ ДЪРЖАВНИ ОБЛИГАЦИИ

Към 31 декември 2017 държавните облигации са на страни от Европейския съюз.

ЧУЖДЕСТРАННИ КОРПОРАТИВНИ ЦЕННИ КНИЖА

Към 31 декември 2017 чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в чуждестранни търговски дружества.

11. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

11.1. ИНВЕСТИЦИЯ В ДЪЩЕРНО ПРЕДПРИЯТИЕ “ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА” АД, СКОПИЕ, РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЯ

През 2008 Банката придобива контролно участие в капитала на дъщерното предприятие Централна кооперативна банка АД Скопие, Република Македония. През октомври 2009 са конвертирани 22,354 броя, притежавани от Банката, обикновени акции с право на глас в привилегирани акции без право на глас. През декември 2009 Централна кооперативна банка АД, Скопие е изтеглила 208 броя собствени привилегирани акции.

11. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

През 2010, в резултат на Решение на Общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас. Към 31 декември 2010 Банката притежава 263,696 броя обикновени акции с право на глас, представляващи 82.63% от капитала на дъщерното дружество.

През април 2010 Банката придобива 317,864 броя обикновени акции с право на глас от капитала на Статер банка, Куманово, Република Македония, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката притежава 5,975 броя привилегирани акции без право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината в резултат на Решение на Общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение, една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас. Към 31 декември 2010 Банката притежава 323,839 броя обикновени акции с право на глас, представляващи 93.79% от капитала на дъщерното дружество.

На 9 декември 2010 Общото събрание на акционерите на дъщерните дружества, Статер банка АД, Куманово и Централна кооперативна банка АД, Скопие приема спогодбата за вливане на Статер банка АД, Куманово към Централна кооперативна банка АД, Скопие. Съгласно спогодбата е взето решение за издаване на нова емисия обикновени акции на Централна кооперативна банка АД, Скопие. Обемът на тази емисия е 233,944 броя акции с номинал 41.2069 евро или 593,795,205 македонски денара. Емисията е предназначена само за акционерите на Статер банка АД, Куманово, като коефициентът на размяна на съществуващите акции на акционерите на Статер банка АД, Куманово с акциите от новата емисия е в съотношение 1:0.6776. В резултат на размяната Централна кооперативна банка АД, София за притежаваните към 31 декември 2010 година 323,839 броя обикновени акции от капитала на Статер банка АД Куманово придобива 219,425 броя обикновени акции от новата емисия на Централна кооперативна банка АД, Скопие.

На 3 януари 2011 се осъществява вливането на Статер банка АД, Куманово в Централна кооперативна банка АД, Скопие, като след тази дата цялото имущество на Статер банка АД, Куманово като преобразуващо се дружество премина към Централна кооперативна банка АД, Скопие, приемащо дружество. На 3 януари 2011 с Решение на Централния регистър на Република Македония Статер банка АД, Куманово престава да съществува като юридическо лице. След приключване на процеса на преобразуване, капиталът на Централна кооперативна банка АД, Скопие е разпределен в 553,087 броя обикновени акции с номинал 41.2069 евро.

Към 31 декември 2011 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, което представлява 87.35 % от капитала на дъщерното дружество.

През периода 2012 – 2017 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в Централна кооперативна банка АД, Скопие, в резултат на което към 31 декември 2017 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, което представлява 87,35% от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2017 и 2016 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 46,216 хил. лв.

11. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

11.2. ИНВЕСТИЦИЯ В ДЪЩЕРНО ПРЕДПРИЯТИЕ УД ЦКБ АСЕТС МЕНИДЖМЪНТ ЕАД, СОФИЯ, РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

През декември 2011 Банката придобива 500,000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество.

През периода 2012 – 2017 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, в резултат на което към 31 декември 2017 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500,000 броя обикновени акции от капитала на УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2017 и 2016 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3,200 хил. лв.

11.3. ИНВЕСТИЦИЯ В ДЪЩЕРНО ПРЕДПРИЯТИЕ АО “ИК БАНК”, ГР. КАЗАН, РЕПУБЛИКА ТАТАРСТАН, РУСКА ФЕДЕРАЦИЯ

През май 2012 Банката придобива 15,000,000 броя обикновени акции с право на глас с номинална стойност 10 рубли всяка от увеличението на капитала на ЗАО АКБ “ТатИнвестБанк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката притежава 1,422,630 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината Банката придобива допълнително 3,351 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2012 Банката притежава 16,425,981 броя обикновени акции с право на глас, представляващи 55.93 % от капитала на дъщерното дружество.

През 2013 Банката е придобила допълнително 71,924 броя акции от капитала на ЗАО АКБ “ТатИнвестБанк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, в резултат на което към 31 декември 2013. „Централна кооперативна банка” АД София притежава 16,497,905 броя обикновени акции от капиталана ЗАО АКБ “ТатИнвестБанк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 56.20% от капитала на дъщерното дружество.

През март 2014 ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ променя наименованието си на ЗАО „ИК Банк“.

През април 2014 Банката е придобила допълнително с опция 8,840,489 броя акции от капитала на ЗАО “ИК Банк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация. На 26 юни 2014 УС на Банката взема решение за продажба на този миноритарен пакет акции, което решение да бъде представено за разглеждане и приемане от НС на банката. На 15 август 2014 НС на Банката приема представеното решение на УС на банката за продажба на миноритарния пакет. В тази връзка към 31 декември 2014 миноритарният пакет е представен в категорията Финансови активи на разположение за продажба. През втората половина на месец април 2016 с Решение на УС на Банката - майка, прието от Надзорния съвет на Банката - майка, е променено предходното решение, като с новото решение Банката - майка взема решение за продажба на мажоритарен пакет от капитала на дъщерното дружество АО “ИК Банк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация. В тази връзка към 31 декември 2017 и 2016 миноритарният пакет, представен към 31.12.2015 и 31.12.2014 в категорията Финансови активи на разположение за продажба, е представен заедно с останалите притежавани от Банката-майка акции като инвестиции в дъщерни предприятия.

11. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

След допълнителното придобиване към 31 декември 2014 „Централна кооперативна банка” АД София притежава 25,338,394 броя обикновени акции от капиталана ЗАО “ИК Банк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 86.273 % от капитала на дъщерното дружество.

През периода 2015 - 2017 няма изменения в акционерното участие на Централна

кооперативна банка АД, София в АО "ИК Банк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, в резултат на което към 31 декември 2017 и 31 декември 2016 Централна кооперативна банка АД, София притежава 25,338,394 броя обикновени акции от капиталана АО "ИК Банк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 86.273 % от капитала на дъщерното дружество.

Име на дъщерното предприятие	Страна на редяване	Основна дейност	31.12.2017 '000 лв	участие %	31.12.2016 '000 лв.	участие %
"Централна кооперативна банка" АД, Скопие,	Република Македония	Банкова дейност	46,216	87.35%	46,216	87.35%
УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД	България	Финансов сектор	3,200	100.00%	3,200	100.00%
АО "ИК Банк",	Руска Федерация	Банкова дейност	34,917	86.27%	34,917	86.27%
			84,333		84,333	

12. ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

	Земя и сгради	Оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДА	Други дълготрайни активи	Общо
1 януари 2016	74,309	36,281	7,391	26,222	2,722	26,352	173,277
Придобити	-	2,936	1,038	607	4,979	143	9,703
Излезли	-	(12)	(684)	(233)	(3,671)	-	(4,600)
31 декември 2016	74,309	39,205	7,745	26,596	4,030	26,495	178,380
Придобити	187	1,715	458	715	4,125	470	7,670
Излезли	-	(22)	(331)	(68)	(4,099)	-	(4,520)
31 декември 2017	74,496	40,898	7,872	27,243	4,056	26,965	181,530
Амортизация							
1 януари 2016	2,292	25,417	4,178	19,117	-	23,463	74,467
Начислена за периода, нетно	2,580	3,005	665	1,705	-	836	8,791
Амортизация на излезлите	-	(12)	(675)	(235)	-	-	(922)
31 декември 2016	4,872	28,410	4,168	20,587	-	24,299	82,336
Начислени за периода, нетно	2,585	3,114	756	1,398	-	631	8,484

Амортизация на излезлите	-	(22)	(244)	(44)	-	-	(310)
31 декември 2017	7,457	31,502	4,680	21,941	-	24,930	90,510
Нетна балансова стойност							
31 декември 2016	69,437	10,795	3,577	6,009	4,030	2,196	96,044
31 декември 2017	67,039	9,396	3,192	5,302	4,056	2,035	91,020

В разходите за придобиване на дълготрайни активи са включени и извършени от Банката ремонтни работи за преустройство на наети помещения в банкови офиси, които не са приключили към датата на изготвяне на индивидуалния отчет за финансовото състояние.

13. ЛИЗИНГ

13.1. ОПЕРАТИВЕН ЛИЗИНГ КАТО ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛ

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг, които Банката е сключила като лизингополучател за наемане на недвижими имоти, автомобили и други дълготрайни материални активи, са представени както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Към 31 декември 2017	11,785	23,922	5,679	41,386
Към 31 декември 2016	11,928	16,518	2,294	30,740

13.2. ОПЕРАТИВЕН ЛИЗИНГ КАТО ЛИЗИНГОДАТЕЛ

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг, които Банката е сключила като лизингодател за отдаване под наем на недвижими имоти и други дълготрайни материални активи, са представени както следва:

Дължими минимални лизингови плащания				
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Към 31 декември 2017	1,173	2,909	1,385	5,467
Към 31 декември 2016	1,201	3,386	1,646	6,233

Лизинговите плащания, признати като приход за периода, възлизат на 1,401 хил. лв. (2016 г.: 1,354 хил. лв.).

14. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	Земя	Сгради	Общо
1 януари 2016	-	-	-
Придобити	159	17,578	17,737
Излезли	-	-	-
31 декември 2016	159	17,578	17,737
Придобити	-	-	-
Излезли	-	-	-
31 декември 2017	159	17,578	17,737
Амортизация			
1 януари 2016	-	-	-
Начислена за периода, нетно	-	515	515
Амортизация на излезлите	-	-	-
31 декември 2016	-	515	515

Начислена за периода, нетно	-	703	703
Амортизация на излезлите	-	-	-
31 декември 2017	-	1,218	1,218
Нетна балансова стойност			
31 декември 2016	159	17,063	17,222
31 декември 2017	159	16,360	16,519

Инвестиционните имоти на Банката към 31 декември 2016 и 31 декември 2017 се състоят от земя и търговски сгради, една част от които са отдадени под наем за период от 10 години. Приходите от наем на инвестиционни имоти за годините, приключващи на 31 декември 2016 и 31 декември 2017 са в размер на 117 хил.лв. и 176 хил. лв.

Справедлива стойност на инвестиционните имоти

Справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31 декември 2017 е в размер на 18,435 хил.лв. и е определена от лицензирани външни оценители, притежаващи съответните признати професионални квалификации и опит в оценяването на имоти от подобни категория и местоположение като тези на инвестиционните имоти на Банката.

15. НЕТЕКУЩИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА

Като нетекущи активи, държани за продажба, са представени недвижими имоти и движими вещи, придобити от Банката като кредитор по отпуснати и необслужвани кредити. Тези активи няма да бъдат използвани от Банката в дейността ѝ, поради което са предприети действия за тяхната продажба през 2018 година.

Движението на нетекущите активи, държани за продажба, през годината е както следва:

	хил. лв.
Салдо на 01.01.2016	2,537
Придобити	19,257
Отписани	(3,537)
Рекласифицирани	(11,440)
Салдо на 31.12.2016	6,817
Придобити	436
Отписани	(2,404)
Рекласифицирани	(4,849)
Салдо на 31.12.2017	-

Активи в размер на 11,440 хил. лв., които към 31 декември 2016 не отговарят на критериите за класифициране като държани за продажба, са прехвърлени през 2016 в позиция „Други активи“ и отчетени съобразно изискванията на МСС 2 Материални запаси (виж бел. 9).

Активи в размер на 4,849 хил. лв., които към 31 декември 2017 не отговарят на критериите за класифициране като държани за продажба, са прехвърлени през 2017 в позиция „Други активи“ и отчетени съобразно изискванията на МСС 2 Материални запаси (виж бел. 9).

16. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Безсрочни депозити от местни банки:		
- в български лева	756	486
- в чуждестранна валута	3,847	7,200
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	896	1,831
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	489	486
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2,446	2,448
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	8,434	12,451

17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ

(А) АНАЛИЗ ПО СРОЧНОСТ И ВИД ВАЛУТА

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Безсрочни депозити		
В лева	1,108,577	870,614
В чуждестранна валута	167,403	143,222
	1,275,980	1,013,836
Срочни депозити		
In В лева	1,261,923	1,214,932
В чуждестранна валута	859,327	863,519
	2,121,250	2,078,451
Спестовни влогове		
В лева	990,327	914,839
В чуждестранна валута	448,486	435,973
	1,438,813	1,350,812
Други депозити		
В лева	19,750	13,546
В чуждестранна валута	3280	870
	23,030	14,416
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	4,859,073	4,457,515

(Б) АНАЛИЗ ПО ВИД КЛИЕНТ И ВИД ВАЛУТА

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Депозити на граждани		
В лева	2,312,471	2,152,129
В чуждестранна валута	1,278,324	1,242,109
	3,590,795	3,394,238

Депозити на предприятия		
В лева	1,046,906	848,742
В чуждестранна валута	198,342	200,119
	1,245,248	1,048,861
Депозити на други институции		
В лева	19,750	13,546
В чуждестранна валута	3280	870
	23,030	14,416
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	4,859,073	4,457,515

18. ДРУГИ ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА

Към 31 декември 2016 другите привлечени средства представляват финансиране от Държавен фонд "Земеделие" в размер на 39 хил. лв. (вкл. начислени лихви) за отпускане на кредити на селскостопанския сектор.

Към 31 декември 2017 финансирането е приключено.

19. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ

През декември 2013 Банката е издала чрез публично предлагане емисия конвертируеми облигации в размер на 36,000,000 евро, разпределени в 36,000 броя облигации с номинална стойност от 1,000 евро. Облигациите са подчинени, необезпечени, лихвоносни, свободнопрехвърляеми, безналични, конвертируеми в обикновени акции на Банката. Облигационният заем е сключен за срок от 7 години при 4.5% годишна лихва, като главницата по заема се заплаща еднократно на падежа на емисията – 10.12.2020. Лихвените плащания се извършват веднъж годишно с падежи, както следва: 10.12.2014, 10.12.2015, 10.12.2016, 10.12.2017, 10.12.2018, 10.12.2019 и 10.12.2020. Съгласно условията на емисията облигационерите нямат право на предсрочна изискуемост на лихви и главница по облигационния заем, включително при неизпълнение от страна на емитента, освен при наличие на определени условия към момента на плащането и след предварително разрешение на БНБ. Изменения и допълнения в условията по облигационната емисия могат да бъдат извършвани само при наличие на предварително писмено разрешение на БНБ. През месец декември 2016 настъпи второто лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 1,620 хил.евро, която сума е изплатена на облигационерите. Стойността на задължението към 31 декември 2016 е в размер на 70,126 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви и отразени разходи свързани с издаването на емисията.

През месец декември 2016 след предварително разрешение на БНБ са извършени промени в условията на облигационната емисия, съобразно които:

- Датата на падеж на облигационната емисия се променя от 7 години след датата на Емисията на 10 години след датата на Емисията. Дата на падеж на облигационната емисия след промяната е 10.12.2023.
- Дължимата лихва по облигационната емисия се променя от 4.5% на 3.6% годишно, считано от 11.12.2016 (денят, следващ датата на падеж на предстоящото за 2016 лихвено плащане).

През месец декември 2017 настъпи поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 1,296 хил.евро, която сума е изплатена на облигационерите. Стойността на задължението към 31 декември 2017 е в размер на 70,235 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви и отразени разходи свързани с издаването на емисията.

20. ПРОВИЗИИ

Провизии по съдебни дела се признават, когато на база експертна правна оценка се установи, че е по-вероятно Банката да трябва да посрещне тези задължения в близко бъдеще. Към 31 декември 2016 Банката е извършила анализ на заведените срещу нея съдебни дела и е начислила провизии по тях в размер на 1,034 хил. лв.

През 2017 Банката е извършила плащане по заведеното срещу нея съдебно дело, по което през 2016 е формирана провизия.

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Съдебни дела	-	1,034
ОБЩО ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ	-	1,034

21. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Задължения към персонала по използван платен отпуск	2,410	1,516
Деривати, държани за търгуване	3,396	209
Други задължения	4,905	7,730
Задължения към персонала при пенсиониране	848	-
Приходи за бъдещи периоди	554	578
Отсрочени данъчни пасиви	377	377
ОБЩО ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	12,490	10,410

ДЕРИВАТИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ

Към 31 декември 2017 и 2016 дериватите, държани за търгуване, в размер на 3,396 хил. лв. и 209 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Към 31 декември 2017 Банката е изчислила ефекта на бъдещите задължения за пенсии към персонала, като е формирала и отразила съответна провизия в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за определения ефект за 10 годишен период от време. Периода след 10-тата година има голяма отдалеченост във времето, поради което има наличие на значителна несигурност относно реализацията на допусканията свързани с бъдещи събития и обстоятелства, което поражда недостатъчна надеждност на определения ефект за този период. Финансовите допускания, използвани от Банката, се прилагат при прогнозирането на развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност, чрез определяне на лихвените проценти за дисконтиране и увеличение на доходите. При определянето на пенсионните задължения банката е използвала дисконтов процент от 3.64% и увеличение на възнагражденията с 0.06% годишно. В процеса по определянето на пенсионните задължения Банката е използвала консултантски услуги, извършени от лицензиран актюер.

22. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

22.1 ЕМИТИРАН КАПИТАЛ

Към 31 декември 2017 и 2016 емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката се състои от 113,154,291 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката.

Предприятието-майка на Банката, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД, което е публично дружество и книгата му се търгуват на Българска фондова борса.

Основни акционери	2017		2016	
	Капитал	Процент	Капитал	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	77,584	68.56	77,584	68.56
Химимпорт АД	7,475	6.61	7,524	6.65
ЗАД Армеец АД	3,851	3.40	3,851	3.40

Универсален пенсионен фонд Съгласие	4,854	4.29	4,829	4.27
Други	19,390	17.14	19,366	17.12
	113,154	100	113,154	100

22. СОБСТВЕН КАПИТАЛ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

22.2 РЕЗЕРВИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НЕРАЗПРЕДЕЛЕНА ПЕЧАЛБА

Резервите, включително неразпределена печалба, към 31 декември 2017 включват неразпределима част в размер на 7,059 хил. лв. и разпределима част в размер на 198,000 хил. лв.

22.3 ПРЕОЦЕНЪЧЕН РЕЗЕРВ

Преоценъчният резерв е формиран от преоценка на финансови инструменти на разположение за продажба.

23. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Приходи от лихви по видове източници:		
Кредити		
Ценни книжа		
Депозити в банки		
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ		
	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Разходи за лихви по видове източници:		
Депозити на клиенти	18,556	34,204
Депозити на банки	307	287
Отрицателна лихва върху свръх резерви при БНБ	4,311	2,153

Емитирани облигации	2,535	3,130
Други	267	62
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	25,976	39,836

24. ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Отпускане и погасяване на кредити	2,774	2,240
Обслужване задбалансови ангажименти	868	1,063
Обслужване на сметки	13,486	12,446
Банкови преводи в страната и чужбина	23,725	23,798
Други приходи	11,524	10,950
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	52,377	50,497

24. ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Обслужване на сметки	503	230
Банкови преводи в страната и чужбина	6,835	5,985
Ценни книжа	150	68
Освобождаване на ценни пратки	459	319
Други разходи	372	559
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	8,319	7,161

25. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Печалба от операции с ценни книжа на разположение за продажба, нетно	14,598	13,119
Печалба от операции с ценни книжа, държани до падеж, нетно	-	496
(Загуба)/ печалба от операции с ценни книжа, държани за търгуване, нетно	(2,696)	551
Печалба от преценка на ценни книжа, държани за търгуване, нетно	8,726	6,201
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА, НЕТНО	20,628	20,367

26. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

Нетната печалба от промяна на валутни курсове е в резултат на:

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
(Загуба)/Печалба от сделки, нетно	(591)	1,796
Печалба от преценка, нетно	1,086	4,159
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ, НЕТНО	495	5,955

Печалбата от сделки представлява нетната печалба, възникваща от покупко-продажба на чуждестранни валути. Печалбата от преценка представлява печалба от преценката в български лева на активите и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута.

27. ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Приходи от дивиденди	2,186	1,630
Приходи от цесионни договори	184	86
Приходи от продажба на дълготрайни материални активи	24	48
Приходи от продажба на нетекущи активи, държани за продажба	233	216
Други приходи от дейността	2,522	2,187
ОБЩО ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	5,149	4,167

Приходите от цесионни договори през 2017 произтичат от прехвърлени от страна на Банката чрез договори за цесия парични вземания. През 2016 приходите от цесионни договори са в размер на 86 хил. лв.

28. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Заплати и други разходи за персонала	38,807	35,942
Административни и маркетингови разходи	46,563	47,288
Други разходи	22,864	22,498
Амортизация	9,187	9,306
Материали и ремонти	2,509	2,800
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	119,930	117,834

В разходите за дейността са отразени и начислените за 2017 и 2016 на регистрираните одиторите суми за независим финансов одит в размер на 826 хил.лв. за 2017, в т.ч. 666 хил.лв. за независим финансов одит и 160 хил.лв. за други услуги, и 578 хил. за 2016, в т.ч. 448 хил.лв. за независим финансов одит и 130 хил.лв. за други услуги.

29. ОБЕЗЦЕНКИ ЗА НЕСЪБИРАЕМОСТ

	Фин.активи на разполож. за продажба (виж бел.10)	Предоставени ресурси и аванси на банки (виж бел.5)	Предоставени кредити на клиенти (виж бел.8)	Общо
САЛДО КЪМ 1 ЯНУАРИ 2016	-	4,075	56,573	60,648
Начислени за периода	-	149	44,812	44,961
Освободени през периода	-	-	(10,321)	(10,321)
Отписани	-	-	(127)	(127)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2016	-	4,224	90,937	95,161
Начислени за периода	1,830	-	40,240	42,070
Освободени през периода	-	(511)	(10,832)	(11,343)
Отписани	-	-	(2,124)	(2,124)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2017	1,830	3,713	118,221	123,764

30. ДАНЪЦИ

Разходите за данъци са представени както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Разходи за текущи данъци	2,437	3,977
Приходи (разходи) от отсрочени данъци, свързани с възникването или промяната на отсрочени данъчни активи и пасиви	(730)	46
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	1,707	4,023

Разходите за текущи данъци представляват сумата на платимия данък според българското законодателство и законните данъчни ставки от 10% за 2017 и 2016. Приходите или разходите за отсрочени данъци произлизат от промяната на преносната стойност на отсрочените данъчни активи и отсрочените данъчни пасиви. Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2017 и 2016 са изчислени на база данъчна ставка в размер на 10%, в сила за 2018 и 2017.

Отсрочените данъчни активи са както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Отсрочени данъчни активи:		
Други задължения (неизползвани отпуски)	227	171
Задължения към персонала при пенсиониране	85	-
Провизии за задължения	-	104
Дълготрайни материални и нематериални активи	2	2
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН АКТИВ	314	277

Отсрочените данъчни пасиви са както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2017
Отсрочени данъчни пасиви:		
Сливане на дружества през 2010	209	209
Вливане на дружество през 2016	168	168
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН ПАСИВ	377	377

Връзката между разходите за данъци в отчета за всеобхватния доход и счетоводната печалба е както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Печалба преди данъци	38,521	30,621
Данъци по приложими данъчни ставки: 10% за 2017 и 10% за 2016	3,852	3,062
Данъчен ефект от необлагаеми приходи/ неданъчно намалени разходи от сделки с акции на регулирана местна борса, дивиденди и др., нетно	(2,145)	961
РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	1,707	4,023
ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА	4.43%	13.14%

31. ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА)

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	36,814	26,598
Средно претеглен брой акции	113,154,291	113,154,291
ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)	0.33	0.24

Основният доход на акция е определен като нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, разделена на средно претегления брой на обикновените акции в обръщение, за годината, приключваща, съответно на 31 декември 2017 и 2016.

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Коригирана нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	39,096	29,415
Средно претеглен брой акции	135,020,713	135,020,713
ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)	0.29	0.22

Коригираната нетна печалба за нуждите на определянето на дохода на акция с намалена стойност е изчислена чрез коригиране на нетната печалба за периода с разходите за лихви по емитирана облигационна емисия.

32. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Общата сума на условните задължения в края на годината са както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Банкови гаранции		
В български лева	38,096	41,058
В чуждестранна валута	15,492	14,834
Неотменими ангажименти	109,159	118,784
Други условни задължения	-	134
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	162,747	174,810

Към 31 декември 2017 и 2016 Банката има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 109,159 хил. лв. и 118,784 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

33. АНАЛИЗ НА ПРОМЕНИТЕ В ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Парични средства	231,165	222,274
Парични средства в Централната Банка	1,565,888	1,079,216
Предоставени ресурси и аванси на банки с падеж до 3 месеца	266,953	247,633
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ	2,064,006	1,549,123

34. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Рискът в дейността на Банката, свързан с финансови инструменти, е възможността фактическите постъпления от притежаваните финансови инструменти да не съответстват на очакваните. Спецификата на банковата дейност извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптималната ликвидност и диверсификация на портфейла. Основната цел, при управлението на риска, е по изчерпателен и категоричен начин да представя и анализира видовете риск, на които е изложена Банката.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информиране и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на Банката по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на "предпазливост", който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопреетеглените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - изготвят предложения до УС, Изпълнителните директори и Прокуриста по отношение рамката и основните параметри на дейността по управление на риска;

- Изпълнителни директори и Прокурист – осъществяват общия контрол, организират и ръководят процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;

34. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- Ръководители на структурни звена на Банката – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни единици.

Притежаваните от Банката експозиции в дериватни финансови инструменти, са представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар. Тези сделки, търгувани от страна на Банката за собствена сметка, не са със съществен размер и Банката не е изложена на съществени рискове произтичащи от тези инструменти.

Естеството и същността на рисковете, на които са изложени финансовите инструменти, притежавани от Банката са следните:

КРЕДИТЕН РИСК

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, породена от невъзможност на контрагента да изпълни в срок или изобщо да не изпълни задълженията си. Банката управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. За отделните бизнес сегменти Банката прилага индивидуални кредитни политики.

За ограничаване на кредитния риск в Банката действа система от лимити по класове експозиции, бизнес сектори, географски райони, клиентски профил и групи кредити, носители на общ риск. Лимитите определят рисковия апетит и рисковия толеранс към кредитен риск и плановата алокация на капитала, необходим за неговото покритие.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Паричните средства и паричните салда в Централната банка в размер на 1,797,053 хил. лв. не носят кредитен риск за Банката поради тяхното естество и възможността Банката да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки в размер на 281,016 хил. лв. представляват преди всичко депозити в първокласни международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Тези финансови активи носят кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Банката в процентно изражение може да бъде 20%, 50% и 100%, като процентното изражение се определя в зависимост от качествена характеристика на финансовата институция.

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 196,910 хил. лв. носят кредитен риск за Банката в зависимост от предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 54,933 хил. лв. са обезпечени с държавни ценни книжа, емитирани от Република България, които не носят кредитен риск за Банката поради гарантирането им от българската държава. Останалата част от вземанията в размер на 141 977 хил. лв. са обезпечени с корпоративни ценни книжа и носят съответно: 136,766 хил.лв. - 100% риск и 5,211 хил.лв. - 150% риск.

Финансовите активи, държани за търгуване, в размер на 81,775 хил. лв. носят основно пазарен риск за Банката, който е разгледан в оповестяванията, свързани с пазарния риск.

34. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Капиталовите ценни книжа на разположение за продажба, в размер на 79,850 хил. лв., представляват акции във финансови и нефинансови предприятия и дялове в договорни фондове, които носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 79,850 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа на разположение за продажба и емитирани от Република България, в размер на 301,504 хил. лв. не носят кредитен риск за Банката поради гарантирането им от Българската държава. Дългови ценни книжа на разположение за продажба и емитирани от други европейски държави в размер на 165,111 хил. лв., носят кредитен риск за Банката в зависимост от държавата емитент.

Дълговите ценни книжа на разположение за продажба, и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества в размер на 42,853 хил. лв., носят кредитен риск за Банката, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 42,853 хил. лв. в абсолютна сума.

Инвестициите в дъщерните предприятия на Банката, Централна кооперативна банка АД, Скопие, Република Македония, АО "ИК Банк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация и УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, София, Република България в общ размер на 84,333 хил. лв. носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 84,333 хил. лв. в абсолютна сума.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 2,214,894 хил. лв. носят кредитен риск за Банката. За определянето на размера на изложеност на Банката към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Банката, произтичащ

от всяка конкретно определена експозиция, като Банката прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложи в банковото законодателство на Република България и в МСФО. Съобразно тези критерии и извършения анализ, максималната изложеност на Банката за кредитен риск е в размер на 1,785,151 хил. лв. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, видовете обезпечения, приемливи за Банката, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност.

Банката поддържа отношение на обща капиталова адекватност над нормативните изисквания, основно като мярка срещу риска от концентрации. Приемането и контролът върху лимитите за кредитен риск ограничават концентрациите на рисковите експозиции по географски райони, отрасли, бизнес сегменти и групи кредити, носители на общ риск.

Банката е възприела методология за изчисляване на провизиите за обезценка на кредити и аванси на клиенти съобразно МСФО.

Към 31 декември 2017 размерът на формираните от Банката провизии за покриване на загуби от обезценка на кредити и аванси е в размер на 118,221 хил. лв.

34. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КАЧЕСТВО НА КРЕДИТНИЯ ПОРТФЕЙЛ

Класификационни групи към 31 декември 2017:

Група	По предоставени кредити		Неусвоен ангажимент		По предоставени гаранции	
	Размер	Провизии	Размер	Провизии	Размер	Провизии
Обслужвани	2,107,057	19,226	86,800	53,538	-	-
Необслужвани	226,058	98,995	358	50	-	-
Общо	2,333,115	118,221	87,158	53,588	-	-

Класификационни групи към 31 декември 2016:

Група	По предоставени кредити		Неусвоен ангажимент		По предоставени гаранции	
	Размер	Провизии	Размер	Провизии	Размер	Провизии
Обслужвани	2,030,192	13,434	88,381	55,831	-	-
Необслужвани	220,828	77,503	403	61	-	-
Общо	2,251,020	90,937	88,784	55,892	-	-

Предоставените от Банката кредити могат да се обобщят в следната таблица:

Наименование на групите	31.12.2017		31.12.2016	
	Кредити, предоставени на нефинансови клиенти	Кредити, предоставени на банки и вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	Кредити, предоставени на нефинансови клиенти	Кредити, предоставени на банки и вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Непросрочени и необезценени на индивидуална основа	2,047,509	196,911	1,933,467	199,258
Просрочени, но необезценени на индивидуална основа	95,197	-	133,978	-
Обезценени на индивидуална основа	190,409	-	183,575	-
Общо	2,333,115	196,911	2,251,020	199,258
Заделени провизии	(118,221)	-	(90,937)	-
Нетни кредити	2,214,894	196,911	2,160,083	199,258

Към 31 декември 2017 и 2016 преобладаващата част от кредитите, представени като просрочени, но необезценени на индивидуална основа, представляват кредити, по които са допуснати просрочия в рамките до 30 дни. Банката счита, че подобни инцидентни просрочия не са индикация за обезценка на тези кредити.

34. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Кредити и аванси, които не са нито просрочени, нито обезценени на индивидуална основа, са представени в следната таблица:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Физически лица		
Кредитни карти и овърдрафти	19,865	19,792
Потребителски кредити	364,386	270,747
Ипотечни кредити	245,706	143,308
Корпоративни клиенти	1,417,552	1,499,620
Общо	2,047,509	1,933,467

Стойността на кредитите, които са просрочени, но не са обезценени на индивидуална основа, е представена в таблицата по-долу. Преобладаващата част от тези кредити не са обезценени поради това, че са допуснали инцидентни просрочия до 30 дни, което не води до необходимостта от тяхното обезценяване.

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Физически лица		
Кредитни карти и овърдрафти	10,767	11,836
Потребителски кредити	34,589	31,583
Ипотечни кредити	14,601	15,143
Корпоративни клиенти	35,240	75,416
Общо	95,197	133,978

Отчетната стойност на кредитите, за които има начислена провизия на индивидуална основа към 31 декември 2017 и 2016 е 190,409 хил. лв. и 183,575 хил. лв. Тези суми не включват паричните потоци от усвояване на обезпечение по тези кредити.

31 декември 2017	Отчетна стойност преди обезценка	Обезценка	Балансова стойност след обезценка
Потребителски кредити	11,479	10,542	937
Ипотечни кредити	2,001	-	2,001
Корпоративни клиенти	176,929	77,998	98,931
Общо	190,409	88,540	101,869

31 декември 2016	Отчетна стойност преди обезценка	Обезценка	Балансова стойност след обезценка
Потребителски кредити	12,350	9,657	2,693
Ипотечни кредити	1,996	-	1,996
Корпоративни клиенти	169,229	58,423	110,806
Общо	183,575	68,080	115,495

34. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Общият размер на нетната експозиция за 2017 и 2016 на 5-те най-големи експозиции е съответно 296,143 хил. лв. и 318,549 хил. лв. и представлява съответно 12,69% и 14,75% от кредитите и авансите на клиенти на Банката.

Бизнес-сегмент, класификационна група и просрочия към 31 декември 2017:

Сегмент	Група	Размер	в т. ч просрочия по						
			Брой сделки	Дълг главница	лихва	Съдебни вземания	Провизии	Неусвоен ангажимент	
	обслужвани		82,686	663,646	547	176	-	2,401	48,895
Дребно	необслужвани		4,675	39,748	2,242	1,773	17,367	19,059	251
Общо			87,361	703,394	2,789	1,949	17,367	21,460	49,146
	обслужвани		613	1,430,315	249	116	-	16,824	37,327
Корпоративно	необслужвани		196	186,315	28,428	7,374	60,069	79,937	107

Общо	809	1,616,630	28,677	7,490	60,069	96,761	37,434
обслужвани	6	13,091	-	-	-	-	578
Бюджет							
необслужвани	-	-	-	-	-	-	-
Общо	6	13,091	-	-	-	-	578
Общо портфейл	88,176	2,333,115	31,466	9,439	77,436	118,221	87,158

Бизнес-сегмент, класификационна група и просрочия към 31 декември 2016:

Сегмент	Група	Размер		в т. ч просрочия по				
		Брой сделки	Дълг	главница	лихва	Съдебни вземания	Провизии	Неувоен ангажимент
обслужвани		77,703	467,342	790	222	-	2,121	45,937
Дребно								
необслужвани	необслужвани	5,088	40,688	2,078	2,038	15,514	17,043	296
Общо		82,791	508,030	2,868	2,260	15,514	19,164	46,233
обслужвани		705	1,549,924	5,933	3,011	-	11,313	41,887
Корпоративно								
необслужвани		199	180,140	43,790	10,401	55,625	60,460	107
Общо		904	1,730,064	49,723	13,412	55,625	71,773	41,994
обслужвани		7	12,926	-	-	-	-	557
Бюджет								
необслужвани		-	-	-	-	-	-	-
Общо		7	12,926	-	-	-	-	557
Общо портфейл		83,702	2,251,020	52,591	15,672	71,139	90,937	88,784

КРЕДИТНИ ЕКСПОЗИЦИИ С МЕРКИ ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ

Като експозиции с мерки за реструктуриране Банката приема кредитни експозиции, по които са изменени първоначалните условия на договора, предизвикани от влошаване на финансовото състояние на длъжника, водещо до невъзможност да се изплати в срок пълния размер на дълга и които отстъпки банката не би дала при други обстоятелства.

Измененията в първоначалните условия на договора във връзка с прилагане на мерките за реструктуриране могат да включват:

34. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- Намаление/отписване/ на дълга или част от него;

- Замяна на част от дълга срещу собственост;

- Рефинансиране на експозиции, които длъжникът не е в състояние да изпълни при текущите условия на договора;

- Когато условията на договора включват по-благоприятни срокове за изплащане на задълженията в сравнение със сроковете, които Банката би предложила на клиенти с подобен рисков профил;

- Намаление на лихвения процент по договора, с изключение на промяна в договорения лихвен процент, породена от промените в пазарните лихвени нива.

Информацията относно експозициите с мерки за реструктуриране е както следва:

2017	Корпоративни клиенти	Физически лица
Стойност преди обезценка	276,255	1,574
Обезценка	(44,124)	(452)
Стойност след обезценка	232,131	1,122
2016	Корпоративни клиенти	Физически лица
Стойност преди обезценка	150,854	1,297
Обезценка	(26,339)	(533)
Стойност след обезценка	124,515	764

Към 31 декември 2017, експозиции към корпоративни клиенти със стойност преди обезценка в размер 150,068 хил.лв. представляват обслужвани експозиции, по които не са допуснати просрочия.

ОБЕЗПЕЧЕНИЯ ПО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ ЖИЛИЩНИ ИПОТЕЧНИ КРЕДИТИ НА ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити на физически лица според коефициент на обезпеченост (loan-to-value). Коефициентът се изчислява като съотношение на брутната стойност на кредитната експозиция към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се определя при отпускане на кредита и се обновява при настъпили съществени промени в цените на жилищния пазар.

Коефициент на обезпеченост (loan-to-value)	2017	2016
По-малко от 50%	57,507	40,993
От 50% до 75%	105,019	62,458
От 75% до 90%	89,197	47,978
От 90% до 100%	7,431	6,157
Над 100%	3,534	2,284
Общо	262,688	159,870

34. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ НА ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА

По отношение на кредитите предоставени на юридически лица Банката определя като най-подходящ показател за рискова изложеност кредитоспособността на всеки отделен клиент. За това и Банката е възприела подход за индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка на кредити предоставени на предприятия. За да гарантира допълнителна сигурност, освен регулярното наблюдаване на финансовото състояние на предприятията кредитополучатели, Банката изисква да бъдат учредени и обезпечения по кредитните експозиции. Банката приема за обезпечения по кредити на юридически лица ипотеки на недвижими имоти, залог на търговско предприятие, особен залог на материални активи, както и други гаранции и права на собственост.

Банката периодично анализира и обновява стойността на обезпеченията вземайки предвид настъпили съществени промени на пазарната среда, нормативната уредба или други настъпили обстоятелства. При наличие на понижение в стойността на обезпечението, в

резултат на което Банката счита, че то не е достатъчно, Банката изисква от длъжника да бъдат учредени допълнителни обезпечения като поставя определен срок, в който допълването да бъде изпълнено.

ЛИКВИДЕН РИСК

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритета на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Банката да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Банката е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи.

Банката следва задълженията и ограниченията произтичащи от Закона за кредитните институции и Наредба 11 на Българска народна банка за управлението и надзора върху ликвидността на банките. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Банката е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от ръководството на Банката политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на БНБ е коефициентът на ликвидни активи, изразяващ отношението на ликвидните активи (парични средства в каса и по сметки в БНБ, ДЦК на Република България, необременени от залог, депозити във финансови институции със срок до 7 дни) към привлечените средства на Банката.

34. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Банката като правило поддържа значителен обем високоликвидни активи – парични средства в каса и в БНБ, който ѝ гарантира безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Техният дял към 31 декември 2017 е над 33.21% от общите активи на Банката. Като допълнителен инструмент за осигуряване на висока ликвидност Банката използва предоставените ресурси и аванси на кредитни институции. В основата си това са депозити в първокласни международни и български финансови институции с падеж до 30 дни. Към 31 декември 2017 те заемат приблизително 4.93% от общите активи. ДЦК на Република България и Правителства на държави от ЕС, които Банката притежава и не е заложила, са приблизително 4.27% от активите ѝ. Поддържайки приблизително над 42% от активите си в бързоликвидни активи, Банката е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежиранли финансови пасиви с настъпил падеж.

Разпределението на финансовите пасиви на Банката към 31 декември 2017, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	8,434	-	-	-	-	8,434
Задължения към други депозанти	2,408,779	356,499	1,063,874	1,028,474	1,447	4,859,073
Други привлечени средства	-	-	-	-	-	-
Емитирани облигации	-	-	-	70,235	-	70,235
Провизии за задължения	-	-	-	-	-	-
Други задължения	11,642	-	-	-	848	12,490
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2,428,855	356,499	1,063,874	1,098,709	2,295	4,950,232

Финансовите пасиви на Банката са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица.

Разпределението на финансовите пасиви на Банката към 31 декември 2016, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	12,451	-	-	-	-	12,451
Задължения към други депозанти	2,027,669	387,632	1,079,796	961,955	463	4,457,515
Други привлечени средства	4	21	14	-	-	39
Емитирани облигации	-	-	-	-	70,126	70,126
Провизии за задължения	-	-	-	-	-	1,034
Други задължения	10,410	-	-	-	-	10,410
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2,050,534	387,653	1,080,844	961,955	70,589	4,551,575

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуриретен в размер на 1,014,579 хил. лв. към 31 декември 2017 и 952,262 хил. лв. към 31 декември 2016 е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Банката счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки за 2017 и 2016.

34. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ПАЗАРЕН РИСК

Пазарен е рискът, при който е възможно промените в пазарните цени на финансовите активи, лихвените нива или валутните курсове да окажат неблагоприятно влияние върху резултата от дейността на Банката. Пазарен риск възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, всички които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения. Пазарната експозиция се управлява от Банката в съответствие с рисковите ограничения, определени от ръководството.

ЛИХВЕН РИСК

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Банката се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Банката използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Банката, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена рентабилност.

Дисбалансът на Банката между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2017 е отрицателен, в размер на 1,722,397 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Банката (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите и инвестициите в дъщерни предприятия), е минус 49.95%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	266,953	-	3,129	10,934	-	281,016
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	66,376	45,364	85,170	-	-	196,910
Финансови активи, държани за търгуване	-	-	-	13,057	-	13,057
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	76,760	73,884	310,766	1,189,811	563,673	2,214,894
Финансови активи на разположение за продажба	14,937	3,114	21,295	213,137	256,985	509,468
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	425,026	122,362	420,360	1,426,939	820,658	3,215,345
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	8,434	-	-	-	-	8,434
Задължения към други депозанти	2,408,779	356,499	1,063,874	1,028,474	1,447	4,859,073
Други привлечени средства	-	-	-	-	-	-
Емитирани облигации	-	-	-	-	70,235	70,235
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2,417,213	356,499	1,063,874	1,028,474	71,682	4,937,742
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(1,992,187)	(234,137)	(643,514)	398,465	748,976	(1,722,397)

34. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Банката на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса отчетен към 31 декември 2017 върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% покачване на лихвените нива в хоризонт от 1 година, е спадане на нетния лихвен доход с 2,470 хил. лв. (2016: 2,048 хил. лв.).

Дисбалансът на Банката между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2016 е отрицателен, в размер на 1,321,150 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс,

съпоставен с общите доходносни активи на Банката (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите и инвестициите в дъщерни предприятия), е минус 37,89%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	247,633	-	13,280	2,934	-	263,847
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	73,275	41,626	84,357	-	-	199,258
Финансови активи, държани за търгуване	1,172	-	1,954	12,266	-	15,392
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	98,451	126,489	295,270	1,055,601	584,272	2,160,083
Финансови активи на разположение за продажба	-	5,815	84,381	76,399	413,806	580,401
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	420,531	173,930	479,242	1,147,200	998,078	3,218,981
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	12,451	-	-	-	-	12,451
Задължения към други депозанти	2,027,669	387,632	1,079,796	961,955	463	4,457,515
Други привлечени средства	4	9	26	-	-	39
Емитирани облигации	-	-	-	-	70,126	70,126
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2,040,124	387,641	1,079,822	961,955	70,589	4,540,131
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(1,619,593)	(213,711)	(600,580)	182,245	927,489	(1,321,150)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Банката на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса отчетен към

31 декември 2017 върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% покачване на лихвените нива в хоризонт от 1 година, е спадане на нетния лихвен доход с 2,048 хил. лв. (2016: 1,872 хил. лв.).

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 1,014,579 хил. лв. към 31 декември 2017 и 952,262 хил. лв. към 31 декември 2016 е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Банката счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки за 2017 и 2016.

ВАЛУТЕН РИСК

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Банката в резултат на промени във валутните курсове.

В Република България курсът на българския лев към европейското евро е фиксиран със Закон за валутния борд, поради което дългата позиция на Банката в евро не носи риск за Банката. Рисково претеглената нетната валутна позиция към 31 декември 2017 във финансови инструменти, деноминирани в други валути, различни от лев или евро е под 2% от капиталовата база и не следва да се прилагат капиталови изисквания за валутен риск от страна на Банката.

34. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2017 е следната:

	Лева	Евро	Долари на САЩ	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	8,152	45,757	170,827	56,280	281,016
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	164,378	32,532	-	-	196,910
Финансови активи, държани за търгуване	67,763	12,955	1	1,056	81,775
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	1,420,920	783,138	7,274	3,562	2,214,894
Финансови активи на разположение за продажба	170,979	415,124	3,215	-	589,318
Инвестиции в дъщерни предприятия	3,200	46,216	-	34,917	84,333
ОБЩО АКТИВИ	1,835,392	1,335,722	181,317	95,815	3,448,246

ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	757	6,213	1,176	288	8,434
Задължения към други депозанти	3,380,513	1,181,752	222,187	74,621	4,859,073
Емитирани облигации	-	70,235	-	-	70,235

ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	3,381,270	1,258,200	223,363	74,909	4,937,742
------------------------	------------------	------------------	----------------	---------------	------------------

НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(1,545,878)	77,522	(42,046)	20,906	(1,489,496)
----------------------	--------------------	---------------	-----------------	---------------	--------------------

34. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2016 е следната:

	Лева	Евро	Долари на САЩ	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	17,013	57,271	148,693	40,870	263,847
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	149,637	49,621	-	-	199,258
Финансови активи, държани за търгуване	100,146	14,844	43	14	115,047
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	1,244,255	899,103	12,451	4,274	2,160,083
Финансови активи на разположение за продажба	150,855	506,401	6,933	-	664,189
Инвестиции в дъщерни предприятия	3,200	46,216	-	34,917	84,333
ОБЩО АКТИВИ	1,665,106	1,573,456	168,120	80,075	3,486,757

ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	485	7,291	3,905	770	12,451
Задължения към други депозанти	3,014,378	1,157,266	226,817	59,054	4,457,515
Други привлечени средства	39	-	-	-	39
Емитирани облигации	-	70,126	-	-	70,126
Провизии за задължения	2	831	180	21	1,034
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	3,014,904	1,235,514	230,902	59,845	4,541,165
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(1,349,798)	337,942	(62,782)	20,230	(1,054,408)

Ценови риск

Ценовият риск е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Банката може да претърпи загуба. Основната заплаха за Банката е намалението на пазарните цени на притежаваните от нея капиталови инструменти държани за търгуване да доведе до спад на нетната печалба. Банката не притежава съществени експозиции в дериватни инструменти, базирани върху капиталови инструменти или индекси и следователно на риск е изложена балансовата стойност на капиталовите инструменти и дялове в договорни фондове от портфейла с финансови активи, държани за търгуване – 67,694 хил. лв. (2016: 99,634 хил. лв.).

35. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване. Достатъчен пазарен опит, стабилност и ликвидност към момента не съществува за кредити и аванси на клиенти и за някои други финансови активи и пасиви, за които информацията за пазара не е лесно достъпна. Съответно, тяхната справедлива стойност не може да бъде лесно определена. По мнението на ръководството, техните балансови стойности са най-валидните и полезни отчетни стойности при тези обстоятелства.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, разпределени според йерархията на справедливите стойности към 31 декември 2017 и 2016 е следната:

2017	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
АКТИВИ				
Финансови активи, държани за търгуване	81,775	54,749	27,025	1
Финансови активи на разположение за продажба	589,318	546,730	34,412	8,176
ОБЩО АКТИВИ	671,093	601,479	61,437	8,177
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	3,396	-	3,396	-
ОБЩО ПАСИВИ	3,396	-	3,396	-
2016				
АКТИВИ				
Финансови активи, държани за търгуване	115,047	113,515	21	1,511
Финансови активи на разположение за продажба	664,189	656,725	-	7,464
ОБЩО АКТИВИ	779,236	770,240	21	8,975
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	209	-	209	-
ОБЩО ПАСИВИ	209	-	209	-

36. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Банката е извършвала редица сделки със свързани лица, като е отпускала кредити, издавала е гаранции, привличала е парични средства, осъществявала е репо сделки и други. Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Банката и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпуснати, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

36. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към 31 декември 2017 и 2016 Банката има вземания, задължения и условни ангажменти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2017	Салдо към 31.12.2016
Предприятие-майка		
Получени депозити	109	10
Дружества под общ контрол		
Отпуснати кредити	76,051	81,611
Издадени гаранции	6,520	7,413
Репо сделки	11,176	11,272
Други вземания	3,035	3,365
Получени депозити	53,478	51,831
Получени средства по емитирани облигации	45,136	50,779
Дъщерни предприятия		
Получени депозити	2,556	5,086
Предоставени депозити	6,823	26,568
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер		
Отпуснати кредити	1,718	2,078
Други вземания	8	8
Получени депозити	3,366	2,987

Приходите и разходите, реализирани от Банката през 2017 и 2016 от сделки със свързани лица са както следва:

Свързани лица и видове сделки	Обем през 2017	Обем през 2016
Предприятие-майка		
Приходи от лихви	-	-
Приходи от такси и комисионни	2	15
Дружества под общ контрол		
Приходи от лихви	4,858	5,652
Приходи от такси и комисионни	1,295	1,257
Приходи от услуги	205	210
Разходи за лихви	(1,818)	(2,420)
Разходи за услуги	(6,629)	(6,541)
Дъщерни предприятия		
Разходи за лихви	(22)	(24)
Приходи от лихви	253	184
Приходи от такси и комисионни	18	18
Разходи за такси и комисионни	(1)	-
Приходи от дивиденди	923	770
Приходи от услуги	191	132
Разходи за услуги	-	(59)
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер		
Приходи от лихви	11	89
Приходи от такси и комисионни	10	7
Разходи за лихви	(2)	(8)
Разходи за услуги	(108)	(109)

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет, изплатени през 2017, са на обща стойност 240 хил. лв. (2016: 240 хил. лв.). Възнагражденията на членовете на Управителния съвет изплатени през 2017 са на обща стойност 297 хил. лв. (2016: 305 хил. лв.).

37. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

Съгласно изискванията на чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции, банките са задължени да оповестят някои количествени и качествени данни, свързани с основни финансови и други показатели поотделно за Република България, за другите държави - членки на ЕС, и за третите държави, в които банката има дъщерни дружества или е установила клонове.

Както е оповестено в бел.1, Централна кооперативна банка АД, София осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

Банката извършва банкова дейност чрез свой клон на територията на Република Кипър, въз основа на предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър.

Обобщените количествени показатели на индивидуална основа, свързани със задължителните оповестявания, изисквани от Закона за кредитните институции, са както следва:

	Република България		Република Кипър	
	2017	2016	2017	2016
Общ оперативен доход	188,853	183,427	325	702
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	38,777	30,422	(256)	199
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(1,707)	(4,023)	-	-
Доходност на активите (%)	0.68	0.54	(0.49)	1.93
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	1,958	2,105	5	4
Получени държавни субсидии	-	-	-	-

38. СЪБИТИЯ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

**ANNUAL
FINANCE
REPORT 2017**

